

Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού, Ειδικότητα:
Ιαματικά Λουτρά Πόζαρ

Της Φοιτήτριας: Σωτηρία Κατρέλη
Α.Μ. : 052/10

Επιβλέπων Καθηγητής:
Κασσιανίδης Παναγιώτης

*Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Θεσσαλονίκης: Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας
Τμήμα: Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων
Ακαδημαϊκό έτος: 2014/15*

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή.....σελ. 3	σελ. 3
Περίληψη.....σελ. 4-5	σελ. 4-5
Κεφάλαιο 1: Τουρισμός και Ιστορία	σελ. 6-9
Κεφάλαιο 2: Το εννοιολογικό περιεχόμενο τουρισμού	σελ. 9-10
Κεφάλαιο 3: Η έννοια Τουρίστα	σελ.10-11
Κεφάλαιο 4: Σύγχρονη Τουριστική Περίοδος	σελ.11-16
Κεφάλαιο 5: Εναλλακτικός Τουρισμός	σελ.16-18
Κεφάλαιο 6: Μορφές Εναλλακτικού τουρισμού που αναπτύσσονται στην Ελλάδα	
6.1 Θρησκευτικός Τουρισμός	σελ.19-20
6.2 Γαστρονομικός Τουρισμός	σελ.20-22
6.3 Εκπαιδευτικός Τουρισμός	σελ.22-23
6.4 Θαλάσσιος Τουρισμός	σελ.23
6.5 Πολιτιστικός Τουρισμός	σελ.23-25
6.6 Αθλητικός Τουρισμός	σελ.25-26
6.7 Οινοτουρισμός	σελ.26-27
6.8 Συνεδριακός – Εκθεσιακός τουρισμός	σελ.27-29
6.9 Ιατρικός Τουρισμός	σελ.29-31
6.10 Οικοτουρισμός	σελ.31-33
6.11 Ιαματικός Τουρισμός	σελ.34-35
6.12 Αγροτουρισμός	σελ.35-39
Κεφάλαιο 7: Λουτρά Πόζαρ και εναλλακτικές μορφές τουρισμού	
7.1 Ιστορική Αναδρομή	σελ.39-41
7.2 Λουτρά Πόζαρ – Ο κήπος της Εδέμ	σελ.41-45
7.3 Αξιοθέατα	σελ.45-47
7.4 Δραστηριότητες στα Λουτρά Πόζαρ	σελ.47-50
7.5 Στροφή στην Παράδοση	σελ.50-52
7.6 Τοπική Αγορά	σελ.52-54
7.7 Οι δρόμοι του κρασιού στα Λουτρά Πόζαρ	σελ.54 -56
7.8 Όρμα : Όταν η γευσίγνωσία συνάντησε την ποιότητα	σελ.56-59
7.9 Λουτρά Πόζαρ και Marketing	σελ.59-62
7.10 Δυνατά και Αδύνατα σημεία της περιοχής	σελ.63-64
7.11 Συμπεράσματα - Προτάσεις.....σελ. 64-65	σελ. 64-65
Βιβλιογραφία.....σελ. 66-68	σελ. 66-68

Εισαγωγή

Ταξίδι....

Με μια λέξη:

Αισθήσεις...
Ανεμελιά...
Απόδραση...
Εικόνες...
Εκτόνωση...
Εμπειρίες...
Ξεγνοιασιά...
Φυγή...

Με δύο λέξεις:

Διεύρυνση οριζόντων...
Νέες γνώσεις...
Νέες διαδρομές...
Νέοι πολιτισμοί...
Νέοι φίλοι...

Με τρεις λέξεις:

Αίσθηση απόλυτης ελευθερίας...
Χρόνος για μας...
Χρόνος για ψώνια...

Με πολλές λέξεις: Πάμε να βγάλουμε εισιτήρια!!

Του Παναγιώτη Ζέντελη, εορταστικές αποδράσεις 2010-2011

Περίληψη

Το θέμα της εργασίας σε γενικό επίπεδο αναφέρεται για τον τουρισμό και τις εναλλακτικές του μορφές ενώ σε ειδικό επίπεδο για τις εναλλακτικές μορφές που επικρατούν στα Λουτρά Πόζαρ της Αριδαίας. Το πρώτο θέμα που αναβαπτίζεται είναι η ιστορία του τουρισμού ενώ παρακάτω γίνεται ανάλυση της ορολογίας του. Στην συνέχεια αναλύεται το προφίλ του τουρίστα καθώς και τα χαρακτηριστικά του. Γίνεται παρουσίαση της σύγχρονης τουριστικής περιόδου καθώς και τις αρνητικές του επιπτώσεις. Επιπροσθέτως αναφέρονται τα σημερινά χαρακτηριστικά του Ελληνικού τουρισμού καθώς και τις αδυναμίες του καταλήγοντας στην αναφορά του εναλλακτικού τουρισμού και την ανάλυση των μορφών του που επικρατούν σήμερα στην Ελλάδα. Σε δεύτερο θέμα αναφέρονται οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού στα Λουτρά Πόζαρ, Αριδαίας ξεκινώντας με μια ιστορική αναδρομή του τόπου. Στην γίνεται αναφορά στις Ιαματικές πηγές καθώς και τις ευεργεσίες τους, στα αξιοθέατα που μπορεί να επισκευτεί ένας επισκέπτης, τις δραστηριότητες καθώς και τα έθιμα της περιοχής. Επιπροσθέτως γίνεται ανάλυση της τοπικής αγοράς και του οινοτουριστικού χαρακτήρα του τόπου. Τέλος γίνεται αναφορά της διαδικασίας προώθησης των Λουτρών Πόζαρ μέσω marketing καθώς και τα δυνατά και αδύνατα σημεία της περιοχής που επικρατούν σήμερα.

Summary

The subject of this thesis is general refers to tourism and alternative forms of and in a specific level for alternatives that exist in Pozar Baths of Aridea. The first issue is the history of tourism while below is an analysis of the terminology used. Subsequently analyzed is the tourist profile and its characteristics. The modern tourist season and its negative effects are presented. In addition to indicating the current characteristics of Greek tourism and weaknesses resulting in reporting of alternative tourism and the analysis of its forms prevailing in Greece. The second issue mentioned is alternative forms of tourism in the Pozar baths, Aridea starting with a historical overview of the place. In reference to the spas and their benefactions, the sights that can expedite a visitor, activities and customs of the area. Furthermore is an analysis of the local market and wine-tourism character of the place. Finally referenced is the promotion process of the Pozar Baths through marketing and the strengths and weaknesses of the area prevailing today.

Κεφάλαιο 1. Τουρισμός και Ιστορία

Το φαινόμενο του τουρισμού είχε κάνει την εμφάνισή του από την αρχαιότητα. Αρχικά αποτέλεσε ένα μέσον που ικανοποιούσε τις ανάγκες των ανθρώπων για καλύτερη επιβίωση όπως αναζήτηση νερού και τροφής. Σαν ανθρώπινο όν όμως ήταν πάντα περίεργος για το τι μπορούσε να υπάρχει έξω από τους ορίζοντες του και να το εξερευνήσει καλύτερα. Έτσι άρχισε να μετακινείται σε διάφορα μέρη προσπαθώντας να κατανοήσει τον κόσμο γύρω του και να εμπλουτίσει τις γνώσεις του. Στη συνέχεια οι διάφορες πολεμικές συγκρούσεις μεταξύ των λαών, των κρατών ή των εθνών προκάλούσαν πάλι ένα είδος μετακίνησης πληθυσμών.

Ιστορικά ο τουρισμός, κυρίως αυτός της αναψυχής, αποτελεί ένα ταξικό φαινόμενο, αφού η οικονομική δυνατότητα του καθενός είναι αυτή που καθορίζει τον αν θα κάνει τουρισμό, που και πόσες μέρες. Στην αρχαιότητα οι Φοίνικες και οι Σουμέριοι διοργανώνουν ταξίδια στην Μεσόγειο, την Κίνα και την Ινδία ως έμποροι και οι Ευρωπαίοι ταξίδευαν κυρίως για θρησκευτικούς λόγους, στη Μέση Ανατολή. Οι Αρχαίοι Ρωμαίοι ταξίδευαν κυρίως στην Ελλάδα και την Αίγυπτο για λόγους αναψυχής και διασκέδασης αλλά και επαγγελματικούς. Με την εμφάνιση των Ολυμπιακών Αγώνων (776 π.χ.) ξεκίνησαν και τα ταξίδια στην αρχαία Ελλάδα για αθλητικούς κυρίως λόγους. Στα προ Χριστού χρόνια όσοι ήταν άνετοι οικονομικά διοργάνωναν ταξίδια για να επισκεφθούν τα επτά θαύματα του τότε γνωστού κόσμου (200-400 χρ. π.χ.). Αναφέρεται ότι την αρχαία Έφεσο της εποχής του Μ.Αλεξάνδρου (334 π.χ.) επισκέπτονταν ετησίως 700.000 τουρίστες, για διασκέδαση και

πολιτιστικές δραστηριότητες. Στα χρόνια του Μεσαίωνα αναπτύχθηκαν ιδιαίτερα τα θρησκευτικά ταξίδια.

Η έννοια του τουρισμού («tourist») πρωτοεμφανίστηκε στην Αγγλία το 1800. Σύμφωνα με τη συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τον τουρισμό και τα διεθνή ταξίδια, όπου πραγματοποιήθηκε στη Πρωτεύουσα της Ιταλίας, τη Ρώμη, στις 21 Αυγούστου και έλαβε τέλος στις 5 Σεπτεμβρίου του 1963, ως «επισκέπτης» ορίζεται, «κάθε άτομο το οποίο μετακινείται σε μια άλλη χώρα, διαφορετική από κείνη της μόνιμης κατοικίας του, για οποιονδήποτε λόγο εκτός από εκείνον της άσκησης αμειβομένου επαγγέλματος». Ένας από τους πρώτους Έλληνες ‘τουρίστες’ θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ο Ηρόδοτος οποίος ταξίδευε αρκετά και ενδιαφερόταν για τα ήθη και τα πολιτισμικά έθιμα των τόπων που επισκεπτόταν. Οι περιηγήσεις του φτάνουν μέχρι την Αίγυπτο την Περσία και την Σικελία. Στην συνέχεια δεύτερος ‘τουρίστας’ μετά τον Ηρόδοτο έρχεται ο Πausανίας ο οποίος γράφει τον πρώτο τουριστικό οδηγό με τίτλο ‘Ελλάδος Περιήγησις’. ‘Ο Pausanias πριν επισκεφθεί την Ελλάδα φαίνεται πως επισκέφθηκε την Αντιόχεια και την Ιερουσαλήμ, καθώς και τις όχθες του ποταμού Ιορδάνη. Στην Αίγυπτο είδε τις πυραμίδες, ενώ στο ναό του Άμμωνα του επιδείχθηκε ο ύμνος που έστειλε κάποτε ο Πίνδαρος. Στη Μακεδονία είναι σχεδόν βέβαιο ότι είχε δει τον παραδοσιακό τάφο του Ορφέα. Διασχίζοντας την Ιταλία, είδε την Καμπανία και τα θαύματα της Ρώμης. Ήταν ένας από τους πρώτους που έγραψε, ή είδε τα ερείπια της Τροίας, των Μυκηνών και της Αλεξάνδρειας Τρωάδος (Wikipaidia)

Την περίοδο της Αναγέννησης οι ανάγκες των ταξιδιωτών άλλαξαν και οι γόνοι των αριστοκρατικών οικογενειών ενθαρρύνονται να ταξιδέψουν στην Ευρώπη, για τρία ή και περισσότερα έτη, ούτως ώστε να διευρύνουν τους πνευματικούς τους ορίζοντες και να γίνουν δεκτοί στις βασιλικές αυλές. Τα ταξίδια αυτά ονομάστηκαν “Grand Tour”. Η ανάπτυξη αυτών των ταξιδιών οδήγησε κατά κάποιο τρόπο στη μαζικοποίηση του τουρισμού και στη δημιουργία «τουριστικών πακέτων» με ιδιαίτερες παροχές όπως αυτή του ξεναγού. Επίσης βοήθησε στην ανάπτυξη όλων των υποδομών που έχουν σχέση με τον τουρισμό όπως ξενοδοχεία, μεταφορικά μέσα, δρόμοι. Παράλληλα με την ανάπτυξη των οργανωμένων ταξιδιών στην Ευρώπη, άρχισαν οι μεγάλες εξερευνήσεις στην Αμερική, Αφρική, Ασία, Αυστραλία και Ωκεανία. Οι λαοί της Ευρώπης διαπιστώνουν μετά την ανακάλυψη των νέων χωρών

πως ο ορίζοντας των ταξιδιών τους διευρύνεται. Επιστήμονες, έμποροι, ιεραπόστολοι ακολουθούν τους θαλασσοπόρους στους νέους προορισμούς, μεταφέροντας την ιστορία, τον πολιτισμό, την επιστήμη και τις ιδέες των χωρών προέλευσής τους (Τσάρτας, 1996).

Ο 19ος αιώνας είναι ο αιώνας όπου υπήρξε μια τεράστια ανάπτυξη του τουρισμού που οδήγησε στην μελλοντική μαζικοποίησή του. Δύο τεχνολογικές αλλαγές στις αρχές του 19ου αιώνα διαδραμάτισαν πολύ σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη του ταξιδιού: η εμφάνιση του σιδηρόδρομου και η ναυπήγηση του ατμόπλοιου. Με την εμφάνιση των ατμόπλοιων και του σιδηροδρόμου, μειώθηκε αισθητά το κόστος μεταφοράς και η μετακίνηση έγινε πιο γρήγορη και ασφαλής. Καθώς, όμως, ο τουρισμός αναπτυσσόταν εμφανίστηκε η ανάγκη για οργάνωση της μετακίνησης και όλων εκείνων των στοιχείων που απαρτίζουν το ταξίδι. Έτσι, έκαναν την εμφάνισή τους εταιρίες που αναλάμβαναν την οργάνωση του ομαδικού ταξιδιού, βάζοντας τα θεμέλια του tour operating και των γραφείων ταξιδιών.

Κρίνοντας τον Thomas Cook (22 November 1808 – 18 July 1892) έναν από τους μεγαλύτερους τουριστικούς πράκτορες στην ιστορία του παγκόσμιου τουρισμού, θα θεωρήσουμε το 1855 ως έτος γέννησης του τουρισμού, όταν οργάνωσε το «Circular Club». Στη συνέχεια, το 1890 ιδρύεται το Touring Club στη Γαλλία και τέλος, το 1895 εμφανίζεται η ίδρυση της δικής μας «Ποδηλατικής Εταιρίας» η οποία μετονομάζεται το 1909, με τροποποίηση του καταστατικού της, σε «Ελληνική Εταιρεία Περιηγήσεων - Touring Club». Η κύρια δραστηριότητα του σωματείου είναι ο περιηγητισμός.

Ο 20ος αιώνας αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου αιώνα στον τουριστικό τομέα. Ο οργανωμένος μαζικός τουρισμός ανθίζει και η Ευρώπη γίνεται ο δημοφιλέστερος τουριστικός προορισμός για τους Αμερικανούς. Τα ατμόπλοια γίνονται ταχύτερα και τα ταξίδια ασφαλέστερα. Όμως, μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου άλλαξαν οι τρόποι πραγματοποίησης του ταξιδιού. Η σιδηροδρομική και ατμοπλοϊκή μετακίνηση φθίνει λόγω της εισόδου του αυτοκινήτου και του αεροπλάνου (Βιτουλαδίτη, 2000).

Αργότερα εμφανίζεται μια ραγδαία ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού και αυτό χάρης την μαζική παραγωγή του αυτοκινήτου που οδηγεί στην δημιουργία νέου

οδικού δικτύου. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να διευκολύνει στο έπακρο την πραγματοποίηση των ταξιδιών μειώνοντας κατά μεγάλο ποσοστό τα εμπόδια του παρελθόντος. Παρόλα αυτά η χρησιμοποίηση του αεροπλάνου είναι η βάση στην οποία στηρίχτηκε η μαζικοποίηση του διεθνούς τουρισμού κατά την μεταπολεμική περίοδο. Επιπλέον στις αρχές του 20^{ου} αιώνα εμφανίζεται μια ραγδαία ανάπτυξη και εξάπλωση των ξενοδοχειακών αλυσίδων και μεγάλων τουριστικών γραφείων.

Μετά το 1950 παρατηρείτε η αλματώδης ανάπτυξη του τουρισμού και αποτελεί πλέον έναν σημαντικό οικονομικό τομέα που επηρεάζει άμεσα τις χώρες στις οποίες αναπτύσσεται. Η τεράστια ανάπτυξη του τουρισμού βασίζεται σε κάποιους παράγοντες όπως:

1. Η οικονομική ανάπτυξη, η οποία με την σειρά της ευνοεί την δημιουργία διαθέσιμου εισοδήματος.
2. Η γρήγορη εξέλιξη των μέσων μεταφοράς και κυρίως των αερομεταφορών.
3. Οι νομοθετικές ρυθμίσεις του χρόνου εργασίας και των διακοπών.
4. Η δυνατότητα κατοχής ιδιωτικού αυτοκινήτου στα ευρύτερα λαϊκά στρώματα.
5. Η δημιουργία οργανωμένων τουριστικών γραφείων.
6. Οι πολλαπλές δυνατότητες χρηματοδότησης.

Της Χριστίνας Ν. Φιλίππα*Η κ. Χριστίνα Ν. Φίλιππα (σύμβουλος Δημοτικής Κοινότητας Φιλοθέης).

Κεφάλαιο 2. Το εννοιολογικό περιεχόμενο τουρισμού

Επί πολλές δεκαετίες δινότουσαν διάφοροι ορισμοί για τον «τουρισμό» από ειδικούς επί του θέματος αυτού. Ο πρώτος ορισμός δόθηκε το 1942 από τους καθηγητές **Hunziger** και **Krapf** και ήταν ο ακόλουθος : «Τουρισμός είναι το σύνολο των σχέσεων και φαινομένων που προκύπτουν από το ταξίδι προς έναν τόπο και την παραμονή ξένων στον τόπο αυτό, εφόσον η παραμονή δεν έχει τον χαρακτήρα της μόνιμης εγκατάστασης και συνεπώς δεν ασκείται κάποια δραστηριότητα για την εξασφάλιση εισοδήματος». Το 1971 ο **Kaspar** δίνει τον ακόλουθο ορισμό: «Τουρισμός είναι το σύνολο των σχέσεων και φαινομένων που προκύπτουν από το ταξίδι και την παραμονή ατόμων σε ένα τόπο, ο οποίος δεν αποτελεί για τα εν λόγω άτομα ούτε τον κύριο και μόνιμο τόπο διαμονής, ούτε τον κύριο και μόνιμο τόπο εργασίας»

Από την άλλη, σύμφωνα με τους **Clawson** και **Knetsch** (1996) καθώς και τον **Mitcell** (1984) θεωρούν πως είναι δύσκολο να γίνει σαφής προσδιορισμός του συγκεκριμένου όρου και αυτό επειδή ο τουρισμός ο οποίος είναι μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες του κόσμου , σχετίζεται με πολλούς από τους κύριους τομείς της παγκόσμιας οικονομίας. Το φαινόμενο του τουρισμό σύμφωνα με αυτούς συνδέεται με την ζωή οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά και στηρίζεται σε πρωτογενή δευτερογενή και τριτογενή στοιχεία της παραγωγής και της παροχής υπηρεσιών.

Επιπλέον οι **Jansen – Verdeke** και **Dietvorst** (1987) θεωρούν πως ο τουρισμός έχει πολλά κοινά χαρακτηριστικά και αρχές με τον τομέα του ελεύθερου χρόνου και της αναψυχής. Οι τρεις αυτοί όροι, αναψυχή, ελεύθερος χρόνος και τουρισμός αντιπροσωπεύουν μια χαλαρή και αρμονική ομάδα. Από την άλλη, οι τεχνικοί και οικονομικοί όροι παραγκωνίζουν την ανθρώπινη εμπειρία δίνοντας πιο πολύ σημασία στην μετακίνηση αλλά και στο κόστος που χρειάζεται για την μετακίνηση αυτή.

Σύμφωνα με τις παραπάνω θεωρίες μπορούμε να συμπεράνουμε πως ο τουρισμός σαν ορισμός παρουσιάζει κάποιες σοβαρές δυσκολίες για όσους επιχειρήσαν να τον μελετήσουν και να τον προσδιορίσουν. Παρόλα αυτά σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (WTO, 1994) οι βασικοί ορισμοί του τουρισμού είναι οι ακόλουθοι:

1. Ο τουρισμός περιλαμβάνει (τις δραστηριότητες των ατόμων που ταξιδεύουν και διαμένουν σε περιοχές εκτός του συνηθισμένου περιβάλλοντος τους, για χρονικό διάστημα μικρότερο του ενός συνεχόμενου έτους, για αναψυχή, επαγγελματικούς ή άλλους λόγους).
2. Αυτός ο γενικός ορισμός προσφέρει την δυνατότητα εντοπισμού της τουριστικής δραστηριότητας τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο. Η λέξη τουρισμός αναφέρεται σε όλες τις δραστηριότητες των ταξιδιωτών.

Κεφάλαιο 3. Η έννοια τουρίστα

Το 1937 η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Κοινωνίας των Εθνών σύστησε στις χώρες-μέλη της να υιοθετήσουν έναν ορισμό που χαρακτήριζε τον τουρίστα σαν ένα άτομο που ταξιδεύει για ένα χρονικό διάστημα 24 ωρών ή περισσότερο σε μια χώρα διαφορετική από εκείνη που διαμένει μόνιμα. Με σκοπό να προσδιορίσουν την έννοια του τουρίστα έλαβαν υπόψη τους τις παρακάτω θεωρίες οι οποίες είναι καθαρά περιοριστικές και αντανακλούν

A) Το σκοπό του ταξιδιού (Κίνητρο)

B) Τη διάρκεια παραμονής (Μετακίνηση)

Στην συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τον Τουρισμό και τα Διεθνή Ταξίδια , η οποία πραγματοποιήθηκε στην Ρώμη τον Αύγουστο του 1963 όρισε ως επισκέπτη κάθε άτομο που μετακινείται σε μια άλλη χώρα διαφορετική από αυτή της μόνιμης κατοικίας του, για οποιονδήποτε λόγο εκτός εκείνον της άσκησης αμειβόμενου επαγγέλματος για το οποίο να αμείβεται με χρηματικούς πόρους της χώρας την οποία επισκέπτεται. Ο παραπάνω ορισμός καλύπτει δύο κατηγορίες επισκεπτών:

- Τους *τουρίστες*: άτομα που επισκέπτονται μια χώρα και διαμένουν σε αυτήν τουλάχιστον επί ένα 24ωρο, και των οποίων οι λόγοι επίσκεψης είναι τις περισσότερες φορές διακοπές, επαγγελματικοί, υγείας, σπουδές, συμμετοχή σε αποστολή ή σύσκεψη ή συνέδριο, επίσκεψη φίλων ή συγγενών, θρησκευτικοί και άθληση.
- Τους *εκδρομείς*: άτομα που επισκέπτονται μια χώρα και διαμένουν σε αυτή λιγότερο από ένα 24ωρο. Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι επιβάτες κρουαζιερόπλοιων , οι επισκέπτες που έρχονται και φεύγουν την ίδια μέρα χωρίς να διανυκτερεύσουν, καθώς επίσης και τα πληρώματα πλοίων, αεροπλάνων κλπ.

Κεφάλαιο 4. Η Σύγχρονη Τουριστική Περίοδος

Όταν ο αριθμός των τουριστών αυξάνεται το φαινόμενο αυτό δεν οδηγεί στην Μαζικοποίηση του τουρισμού αντιθέτως τον φαινόμενο του Μαζικού Τουρισμού συμβαίνει όταν οι τουρίστες ανισοκατανέμονται στον χρόνο και στον τόπο. Παρόλα αυτά κανείς δεν υποστήριξε ποτέ ότι το τουριστικό φορτίο πρέπει να περιοριστεί. Η αύξηση του αριθμού των τουριστών πάντα ήταν ένα επιθυμητό και επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Παρόλα αυτά δεν είναι επιθυμητή η εκδήλωση της τουριστικής δραστηριότητας πάντα κατά την διάρκεια της θερινής σεζόν και μόνο σε περιοχές με τουριστικό χαρακτήρα. Από την άλλη δεν είναι επιθυμητή ούτε η ανεξέλεγκτη και απρογραμματίστη τουριστική ανάπτυξη. Η εκδήλωση της τουριστικής δραστηριότητας μόνο κατά την θερινή περίοδο οδηγεί στην συγκέντρωση των τουριστών σε ορισμένους μόνο τόπους, τους τουριστικούς προορισμούς καθώς επίσης δημιουργεί το πρόβλημα της τουριστικής εποχικότητας. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα οι τόποι αυτοί να υπεραναπτύσσονται

τουριστικά, ανεξέλεγκτα, οι τουριστικοί τους πόροι να υπερεκμεταλλεύονται από τους τουριστικούς επιχειρηματίες σε εξαντλητικό βαθμό με αποτέλεσμα την κατάχρηση και την εξάντλησή τους. Το φαινόμενο αυτό οδηγεί στο να εγκαταλείψουν και να αναζητηθούν νέοι προορισμοί που παράγουν νέα τουριστικά προϊόντα. Οι επιχειρηματίες φεύγουν με τα κέρδη τους και ο ντόπιος πληθυσμός και ο τόπος τους μένουν με τα σημάδια της καταστροφής

Στις μέρες μας ο Μαζικός τουρισμός στιγματίζεται με χαρακτηρισμούς όπως τερατούργημα και χαρακτηρίζεται σαν μια τουριστική τακτική η οποία δεν έχει ουσία και δεν προσφέρει κανένα αντισταθμιστικό όφελος για τον τουριστικό προορισμό, τον ντόπιο πληθυσμό και το φυσικό περιβάλλον.

Οι τουριστικοί προορισμοί υπερφορτώνονται στις μέρες μας από τουριστικές εγκαταστάσεις, που δεν ανήκουν στον ντόπιο πληθυσμό αλλά ανήκουν και διευθύνονται από μητροπολιτικά κέντρα που ο μοναδικός τους στόχος είναι το κέρδος. Για την αποτελεσματική μεγιστοποίηση του εφαρμόζουν διάφορους νόμους της αγοράς και του marketing καθώς και επιχειρηματικά πλάνα που επιτείνουν το πρόβλημα της μαζικοποίησης και από το κέρδος αυτό ένα μικρό ποσοστό μόνο χρησιμοποιείται προς όφελος της τοπικής ανάπτυξης και του ντόπιου πληθυσμού. Σε αυτό το πραγματικό σενάριο το χειρότερο από όλα είναι πως δεν χρησιμοποιούνται τα τοπικά προϊόντα των περιοχών αλλά συχνά εισάγονται ξένα τα οποία προέρχονται από τους τόπους των επιχειρηματιών για να ενισχύσουν τις αγορές τους. Παρόλα αυτά χρησιμοποιούνται καταχρηστικά οι πόροι που δεν εισάγονται.

Επιπλέον ο ντόπιος πληθυσμός χρησιμοποιείται μόνο όταν το απαιτούν οι ανάγκες των επιχειρηματιών και αυτό το φαινόμενο συμβαίνει συνήθως κατά την καλοκαιρινή περίοδο σε εποχιακά καταλύματα. Φυσικά αυτό οδηγεί στην αύξηση της απασχόλησης των ντόπιων και οι εργαζόμενοι έχουν την δυνατότητα να αποκτήσουν ένα πρόσθετο εισόδημα. Μακροχρόνια όμως το μόνο που καταφέρνουν είναι να ικανοποιούν τις ανάγκες των επιχειρηματιών και να εξυπηρετούν ξένα συμφέροντα.

Μια ακόμα αρνητική επίπτωση του Μαζικού τουρισμού στις τουριστικές αυτές περιοχές είναι πως οι τόποι αυτοί αναπτύσσονται τόσο και μόνο όσο το απαιτούν οι ανάγκες των τουριστών. Υπάρχει υπερεκμετάλλευση των φυσικών και

πολιτιστικών πόρων και εμπορευματοποιούνται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη μέτρα με σκοπό την προστασία και την αειφορία τους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την ρύπανση του φυσικού περιβάλλοντος, ενώ στον πολιτιστικό τομέα εμφανίζεται το φαινόμενο της εμπορευματοποίησης της παράδοσης καθώς και την αλλοίωση των εθίμων και αυτό χάρις των ξενόφερτων ηθών και τρόπων ζωής από τους τουρίστες που τυγχάνουν να επισκέπτονται τις περιοχές αυτές. Τέλος ο πολιτισμός και η πνευματική ανάπτυξη περνούν σε δεύτερη μοίρα.

Επιπλέον με την αύξηση του φαινομένου της αστικοποίησης των τουριστικών αυτών περιοχών, το ποσοστό της εγκληματικότητας αυξάνεται εξίσου. Έτσι λοιπόν η αύξηση του μαζικού τουρισμού συνοδεύεται συχνά από αυξημένη εγκληματικότητα. Η προσέλκυση τουριστών που διαθέτουν μεγάλα χρηματικά ποσά με σκοπό να τα ξοδέψουν για την δική τους ψυχαγωγία και διασκέδαση, ελκύουν περισσότερο τους εγκληματίες και αυτό συνεπάγεται σε δραστηριότητες, όπως ληστείες ή εμπόριο ναρκωτικών. Επιπρόσθετα, αν και ο τουρισμός δεν είναι η αιτία για σεξουαλική εκμετάλλευση, παρόλα αυτά παρέχει εύκολη πρόσβαση σε αυτήν.

Οι δυσμενείς επιδράσεις αυτού του μαζικού τουρισμού στο περιβάλλον και στο ντόπιο πληθυσμό και τα αδιέξοδα που δημιούργησε η τουριστική ανάπτυξη που εξυπηρετεί το είδος αυτό του τουρισμού, άρχισαν να γίνονται ορατές και μετρήσιμες στη δεκαετία του 1970 και αργότερα έγιναν πειστικές και απaráδεκτες.

Τότε πολλές ομάδες ανθρώπων έκρουσαν τον κώδωνα του κινδύνου και προσπάθησαν να πάρουν προστατευτικά μέσα. Στις ομάδες αυτές περιλαμβάνονταν μελετητές και ερευνητές τουρισμού, καθηγητές και συγγραφείς, οικολόγοι, οι οπαδοί του Πράσινου Κινήματος (Πράσινοι), διάφορες περιβαλλοντικές οργανώσεις, γιατροί και άνθρωποι που ανησυχούσαν για τους κινδύνους της υγείας που ενυπάρχουν στο μαζικό τουρισμό (ηλιοθεραπεία, αφροδίσια νοσήματα, AIDS).

Έτσι λοιπόν, χωρίς να αμφισβητήσουν τις πολλές ευμενείς επιδράσεις του τουρισμού και χωρίς να έχουν ως σκοπό να μειωθεί ο ρυθμός και η ενθάρρυνση της τουριστικής ανάπτυξης, πρότειναν να επανεξεταστεί και να επαναξιολογηθεί ο τρόπος εκδήλωσης και άσκησης της τουριστικής δραστηριότητας και

συγκεκριμένα πρότειναν να ληφθούν άμεσα και δραστικά μέτρα αντιμετώπισης του φαινομένου μαζικού τουρισμού. Έτσι δημιουργήθηκε μια τάση, που αργότερα έγινε συμπεριφορά πολλών τουριστών, τουριστών φορέων και μελετητών, που άρχισαν να αναζητούν πιο φιλικές περιβαλλοντολογικά και πιο ανθρωποκεντρικές μορφές τουρισμού, μορφές που στο σύνολό τους αποτελούν τον λεγόμενο και πλέον γνωστό στις μέρες μας, εναλλακτικό τουρισμό.

Η φιλοσοφία και ιδεολογία του εναλλακτικού τουρισμού συνοψίζεται στην προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων του τουριστικού προορισμού, στην μέγιστη ικανοποίηση των αναγκών του ντόπιου πληθυσμού και στην δυνατότητα των χωρών, στις οποίες υπάρχουν τουριστικοί προορισμοί να παίρνουν αυτές τις αποφάσεις της τουριστικής ανάπτυξης, σύμφωνα με τις δικές τους τουριστικές πολιτικές, και να μην οδηγούνται από τους μεγάλους τουριστικούς επιχειρηματίες (tour operators – ξενοδόχους) που συνήθως εξυπηρετούν πολυεθνικά ή ίδια οφέλη. Δυστυχώς οι μεγάλοι του τουρισμού συχνά επικυριαρχούν και διαμορφώνουν το τουριστικό γίγνεσθαι χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τις τοπικές ανάγκες που μπορεί να υπάρχουν.

Έτσι στις μέρες μας ξεκινάει μια καινούργια τάση για ενθάρρυνση εναλλακτικού τουρισμού με σκοπό τον περιορισμό του φαινομένου του μαζικού τουρισμού. Ειδικότερα καταβάλλεται μεγάλη προσπάθεια για ενθάρρυνση αντιποικικών μορφών τουρισμού και μορφές που μπορούν να αναπτυχθούν εκτός κορεσμένων τουριστικών προορισμών και εκτός τουριστικών θέρετρων. Η προσπάθεια αυτή γενικεύεται τα τελευταία χρόνια και καταβάλλεται όχι μόνο από τις ομάδες πληθυσμού που προαναφέρθηκαν, αλλά και από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, την Ε.Ε, τους Εθνικούς τουριστικούς φορείς αλλά και από πολλούς ιδιωτικούς φορείς. (Σφακιανάκης Μ.)

Κεφάλαιο 4. Χαρακτηριστικά του ελληνικού τουρισμού και αδυναμίες

Σύμφωνα με τον ΕΟΤ (ΕΟΤ, 2001: 14) τα βασικά χαρακτηριστικά του σημερινού ελληνικού τουρισμού μας είναι τα παρακάτω:

- Ανοδική τάση αφίξεων τουριστών έχοντας ως συνέπεια την δημιουργία νέων τουριστικών υποδομών με σκοπό την προσέλκυση της όλο και πιο αυξανόμενης πελατείας.
- Σημαντική μείωση του μεριδίου των Αμερικανών τουριστών με αποτέλεσμα την απώλεια υψηλού τουριστικού εισοδήματος και την αναζήτηση νέων αγορών.
- Την αυξανόμενη συμμετοχή του εσωτερικού τουρισμού έχοντας ως συνέπεια την δυνατότητα της χρονικής κατανομής της ζήτησης.
- Η διάρκεια της τουριστικής περιόδου είναι μικρή και αυτό έχει ως αποτέλεσμα κατά την διάρκεια της θερινής σεζόν την επιβάρυνση πολλών υποδομών και την υπολειτουργία εκτός σεζόν γεγονός που οδηγεί στην αναγκαία ανάπτυξη άλλων μορφών τουρισμού για τους υπόλοιπους μήνες (Εναλλακτικές μορφές τουρισμού)
- Μονοδιάστατο τουριστικό προϊόν: (ήλιος – θάλασσα) και αυτό οδηγεί στην εύκολη υποκατάσταση του από άλλες μεσογειακές χώρες.
- Τα περισσότερα πλεονεκτήματα που έχει στην διάθεση του ο ελληνικός τουρισμός είναι κυρίως κληρονομημένα όπως για παράδειγμα το φυσικό περιβάλλον και η πολιτισμική κληρονομιά έχοντας ως αποτέλεσμα την πιθανότητα σημαντικού περιθωρίου ποιοτικής βελτίωσης με την δημιουργία υποδομών.
- Υψηλή γεωγραφική συγκέντρωση τουριστικής υποδομής με αποτέλεσμα την άνιση ανάπτυξη των τουριστικών υποδομών.
- Περιορισμένη διάρθρωση τουριστικής ζήτησης με μικρό αριθμό τουριστικών πρακτόρων και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την ύπαρξη ισχυρών πιέσεων για χαμηλές τιμές.
- Την ύπαρξη ξενοδοχειακών μονάδων και καταλυμάτων τα οποία είναι μικρού ή μεσαίου μεγέθους και οι υπηρεσίες που προσφέρουν αποτελούν χαμηλής ποιότητας έχοντας σαν αποτέλεσμα την αδυναμία της διαπραγμάτευσης με τους ισχυρούς ταξιδιωτικούς πράκτορες.
- Την εμφάνιση διοικητικών εμποδίων εισόδου νέων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων σε αναπτυγμένες τουριστικές περιοχές έχοντας σαν συνέπεια την έλλειψη κινήτρων αναβάθμισης καταλυμάτων.
- Την ύπαρξη προβλημάτων βιωσιμότητας και δυσκολίας προσαρμογής στα νέα τεχνολογικά δεδομένα και αυτό εξαιτίας του μικρού μεγέθους των ξενοδοχειακών τουριστικών επιχειρήσεων.

Επιπλέον ο τουρισμός μας έχει τις εξής αδυναμίες:

- Χαρακτηρίζεται από έντονο εποχιακό χαρακτήρα.
- Παρατηρείτε η επιβάρυνση του φυσικού περιβάλλοντος εξαιτίας των επιπτώσεων των τουριστικών δραστηριοτήτων αφού δεν τηρούνται τα περιβατολογικά μέτρα.
- Επιπλέον παρατηρείται μείωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος και αυτό εξαιτίας της ανάπτυξης νέων αγορών όπως για παράδειγμα της Τουρκίας.
- Την ύπαρξη αλλοίωσης των πολιτιστικών χαρακτηριστικών στις τοπικές κοινωνίες.
- Η μη διαφοροποίηση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος
- Υπάρχει άνιση τουριστική ανάπτυξη στις περιφέρειες της χώρας.
- Παρατηρούνται σημαντικές ελλείψεις σε υποδομές και αναδομές όπως είναι οι μεταφορές και οι ξενοδοχειακές υποδομές.
- Επιπλέον έχει παρατηρηθεί πως οι πλειοψηφία των τουριστικών μονάδων είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με περιορισμένη ικανότητα προώθησης, αξιοποίησης και αποτελεσματικής οικονομικής διαχείρισης.
- Ένα ακόμη μειονέκτημα είναι πως δεν υπάρχει επαρκώς ειδικευμένο και κατάλληλα εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό.

Κεφάλαιο 5. Εναλλακτικός τουρισμός.

Αγροτουρισμός, Εναλλακτική Μορφή Τουρισμού

Σίγουρα ο τουρισμός κατέχει καθοριστικό ρόλο στην ταχύρυθμη οικονομική ανάπτυξη και στην αποτελεσματικά δραστική μείωση της ανεργίας στην χώρα μας. Δεν είναι τυχαίο ότι συνεισφέρει περίπου

18% του ΑΕΠ, έχοντας λάβει υπόψη τις πολλαπλασιαστικές επιδράσεις του στο σύνολο της οικονομίας. Παρατηρείτε μεγάλη διαφορά στα έσοδα που λαμβάνει η

χώρα μας χάρις τον τουρισμό σε σχέση με το σύνολο της αξίας των εξαγωγών μας τόσο προϊόντων όσο και υπηρεσιών. Συγκεκριμένα το σύνολο των εσόδων που προκύπτουν από το τουρισμό είναι πολύ μεγαλύτερο σε σύγκριση με τα έσοδα από τις εξαγωγές τις χώρα μας το οποίο καλύπτει το 40% του ελλείμματος του ισοζυγίου των εξωτερικών μας πληρωμών. Ο ελληνικός τουρισμός απασχολεί άμεσα και έμμεσα περίπου 800.000 εργαζόμενοι. Συγκεκριμένα το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου των εργαζομένων δραστηριοποιείται στην περιφέρεια και σε μικρού ή μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις. Ωστόσο, για να μπορέσει ο τουρισμός να αποκτήσει ακόμη μεγαλύτερη δυναμική και να βοηθήσει ακόμη περισσότερο στην οικονομία της χώρας με επιτυχή αποτελέσματα θα πρέπει εκτός από τον παραδοσιακό τουρισμό να αναπτύξει και άλλες εναλλακτικές μορφές τουρισμού. (Travel daily news)

Με τον όρο εναλλακτικό τουρισμός προσδιορίζεται το σύνολο των τουριστικών υπηρεσιών που διακρίνονται από εξειδίκευση. Συνήθως απευθύνεται σε κοινό που αναζητά άλλες μορφές τουρισμού πέρα από τον παραδοσιακό. Ο Εναλλακτικός Τουρισμός αποτελεί την νέα μόδα στις μέρες μας ο οποίος προσφέρει την δυνατότητα στους τουρίστες να επιλέξουν ανάμεσα σε μια μεγάλη γκάμα επιλογών δίνοντας τους έτσι την ευκαιρία να αλλάξουν παραστάσεις όπως για παράδειγμα βουνό, θάλασσα, δάση, ποτάμια και λίμνες. Επιπλέον τους προσφέρει την δυνατότητα για διαφορετικούς τρόπους αναψυχής και διασκέδασης καθώς και εκπαίδευση. Αυτή είναι και η αιτία που ολοένα και περισσότεροι τουρίστες επιλέγουν να ασχοληθούν με τον ενεργητικό τουρισμό. Ένα ακόμα πλεονέκτημα που προσφέρει ο εναλλακτικός τουρισμός στην Ελλάδα είναι η ανάδειξη των φυσικών της κάλων.

Έτσι λοιπόν τα τελευταία χρόνια παρατηρείτε μια νέα τάση της χώρας μας να προσφέρει ελκυστικά πακέτα και υπηρεσίες που έχουν χαρακτήρα εναλλακτικού τουρισμού ακολουθώντας έτσι την διεθνή τάση για διεύρυνση και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος. Οι επιχειρηματίες δημιουργούν υποδομές και υπηρεσίες σχετικές με τον τουρισμό υγείας , τον θρησκευτικό τουρισμό, τον γαστρονομικό τουρισμό, τον αθλητικό και οικολογικό τουρισμό και αυτό χάρις της βοήθειας που προσφέρουν τα κρατικά επενδυτικά κίνητρα. Πιο συγκεκριμένα και σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες ένα ποσοστό (άνω των 25%) των ταξιδιωτών οι οποίοι κατέχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο και είναι ευκατάστατοι οικονομικά αναζητούν πρωτότυπες βιωματικές εμπειρίες και τουριστικές υπηρεσίες πέρα από το γνωστό τρίπτυχο σλόγκαν ήλιος, θάλασσα, φιλοξενία. Σε αυτήν την περίπτωση η Ελλάδα μπορεί να

προσφέρει μεγάλη ποικιλία τέτοιων εμπειριών αν λάβουμε υπόψη μας την ποικιλότητα των τοπίων της, τους φυσικούς της πόρους, τον πολιτισμικό και ιστορικό της πλούτο καθώς και την παράδοση τα ήθη και τα έθιμά της. Όλα τα προηγούμενα, συνδυασμένα με νεωτεριστική επιχειρηματικότητα, μπορούν να αναδείξουν πρωτότυπες κερδοφόρες επενδυτικές ευκαιρίες. Το κύριο πλεονέκτημα των εναλλακτικών μορφών τουρισμού είναι ότι προσφέρουν την δυνατότητα αύξησης τουριστικής δραστηριότητας για όλη την χρονιά και τις τέσσερις εποχές αφού προσελκύουν τουρίστες με διαφορετικά ενδιαφέροντα έχοντας σαν σκοπό την μέγιστη ικανοποίηση τους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να δημιουργείται και μια σταθερή πηγή εσόδων και απασχόλησης.

Παρακάτω θα αναφέρουμε μερικά από τα πλεονεκτήματα επένδυσης στον εναλλακτικό τουρισμό.

- Η χώρα μας κατέχει μια μεγάλη ποικιλία από τόπους με φυσικό περιβάλλον εξαιρετικής ομορφιάς.
- Η ύπαρξη νέας τάσης για όλο και πιο αυξανόμενης ζήτησης για νέες τουριστικές εμπειρίες που οδηγούν σε ευοίωνες προοπτικές ανάπτυξης
- Η Ελλάδα περιλαμβάνεται από έναν μεγάλο πολιτισμικό και ιστορικό πλούτο.
- Αναπτυγμένη υφιστάμενη τουριστική υποδομή η οποία μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά και να υποστηρίξει προϊόντα εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Τέλος, η Ελλάδα αποτελεί ένας από τους γνωστότερους και αναγνωρίσιμους προορισμούς για να περάσει κάποιος τις διακοπές του.

Με την τουριστική αυτή στρατηγική της χώρας μας στόχος είναι να μετατρέψει τον πλούτο των φυσικών της πόρων σε πρότυπα και σε μοναδικά τουριστικά προϊόντα. Αυτό θα επιτευχθεί με την σύμπραξη των Ελλήνων και των ξένων επενδυτών. Προκειμένου να εξυπηρετήσει την στρατηγική της αυτή, η Ελληνική κυβέρνηση έχει θέσει ως κύριο στόχο και ενθαρρύνει την ανάπτυξη τουριστικής υποδομής νέων μορφών εναλλακτικού τουρισμού οι οποίες συμπληρώνουν το παραδοσιακό τουριστικό προϊόν της χώρας. Η Ελλάδα προσελκύει ετησίως περισσότερους από 17 εκατομμύρια επισκέπτες.

↓

Κεφάλαιο 6. Μορφές εναλλακτικού τουρισμού που αναπτύσσονται στην Ελλάδα.

Τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα παρατηρείται πως αναπτύσσονται όλο και πιο συστηματικά σε μεγάλο ποσοστό όλο και πιο ειδικές μορφές τουρισμού, που προσφέρουν την ευκαιρία στους τουρίστες να εμπλουτίσουν τις δραστηριότητές τους και προγράμματα εξειδικευμένων δράσεων, όπως είναι ο θεραπευτικός τουρισμός, θρησκευτικός τουρισμός κ.λπ. Έτσι λοιπόν η Ελλάδα μας προωθείται τουριστικά όχι μόνο για διακοπές (κλασσικού τύπου) αλλά και για όσους ενδιαφέρονται και επιθυμούν να πραγματοποιήσουν εναλλακτικές διακοπές συνδυάζοντας έτσι την ξεκούρασή τους με την απόλαυση των αξιοθέατων της χώρας και την ξεχωριστή εμπειρία που προσφέρουν η φύση και τα (προϊόντα) της.

Παρακάτω αναφέρονται κάποιες μορφές εναλλακτικού τουρισμού που παίζουν κύριο ρόλο στην χώρα μας επιφέροντας μεγάλα κέρδη στον τουριστικό τομέα.

1. Θρησκευτικός Τουρισμός

Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία

Αποτελεί σημαντικό κομμάτι της ελληνικής τουριστικής κίνησης και αφορά την επίσκεψη σε θρησκευτικούς τόπους όπως μοναστήρια και εκκλησίες. Η ανεκτίμητη κληρονομιά που άφησαν στο πέρασμα τους οι αρχαίοι πρόγονοί μας τα οποία είναι μνημεία της ελληνικής ορθοδοξίας αποτελούν αξιόλογο πόλο έλξης για τους επισκέπτες όλων των εθνών. Οι βυζαντινές και μεταβυζαντινές εκκλησίες, οι επιβλητικοί καθεδρικοί ναοί, τα ξωκλήσια, τα μοναστήρια καθώς και οι εικονογραφήσεις που παρουσιάζονται μέσω ψηφιδωτών και τοιχογραφιών μαρτυρούν την επίμονη προσήλωση στις παραδόσεις και την διασύνδεση της τέχνης με την θρησκευτική λατρεία. Το προφίλ των επισκεπτών σε θρησκευτικά μνημεία χαρακτηρίζεται από

διαφορετική ηλικιακή σύνθεση σε αντίθεση με την ηλικία τουριστών που προσελκύουν άλλες μορφές γενικού και εναλλακτικού τουρισμού ενώ υπερτερούν στα ποσοστά οι σχετικά μεγάλες ηλικίες. Όλοι οι νομοί της Ελλάδος έχουν στην κατοχή τους θρησκευτικούς πόρους δίνοντας την δυνατότητα για τουριστική ανάπτυξη και σε

σχετικά πιο μειονεκτικές περιοχές. Ο αριθμός των τουριστών που μπορεί να προσελκύσει μια περιοχή με θρησκευτικούς πόρους εξαρτάται από:

- Την παλαιότητα της μονής.
- Το μέγεθός της.
- Και αν έχει αναφερθεί σε κάποιο ιστορικό ή θρησκευτικό κείμενο.

Οι νομοί με τα περισσότερα προσκυνήματα είναι οι νομοί Αττικής, Δωδεκανήσου Κορινθίας και Κυκλάδων, ενώ ο μικρότερος αριθμός εμφανίζεται στους νομούς Ροδόπης, Γρεβενών, Δράμας και Κιλκίς. Παρόλα αυτά, παρατηρείτε πως ο θρησκευτικός τουρισμός χαρακτηρίζεται από ανυπαρξία μιας στοιχειώδους οργάνωσης τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο καθώς μέχρι στιγμής δεν έχει γίνει καμία καταγραφή ή αναφορά των διαθέσιμων θρησκευτικών μνημείων σε κάθε περιοχή της χώρας με σκοπό την προώθησή τους και την προβολή τους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα οι δυνατότητες που μπορεί να αποκτήσει μια περιοχή για την προσέλκυση όλο και πιο πολλών τουριστών, να μείνουν ουσιαστικά άγνωστες. Έτσι δεν αξιοποιούνται κατάλληλα οι δυνατότητες για περαιτέρω ανάπτυξη του θρησκευτικού τουρισμού. Για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα θα πρέπει να αναδειχτούν και να καταγραφούν τα θρησκευτικά μνημεία έτσι ώστε να καταστεί η Ελλάδα τόπος προορισμού τουριστών των οποίων τα κίνητρα να είναι πολυποίκιλα.

2. Γαστρονομικός Τουρισμός

Τι είναι ο γαστρονομικός τουρισμός?

Όταν αναφερόμαστε στον γαστρονομικό τουρισμό αναφερόμαστε σε εκείνη την μορφή τουρισμού, η οποία κατέχει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του τουριστικού τοπικού προϊόντος αλλά και στην αναζωογόνηση του αγροτικού κλάδου. Όπως είναι φυσικό συμβάλει επίσης και στην μεγέθυνση της εξαγωγικής δραστηριότητας της

Ελληνικό Παραδοσιακό Φαγητό

χώρας. Γαστρονομικός τουρισμός είναι εκείνο το είδος το οποίο χαρακτηρίζεται για την κουλτούρα της τοπικής κουζίνας. Βοηθάει στην ανάδειξη του γαστρονομικού πλούτου και στην ενσωμάτωση του στο τουριστικό προϊόν της χώρας. Ένας γαστρονομικός προορισμός έχει ως στόχο την παροχή ενός πλέγματος προϊόντων, υπηρεσιών και δραστηριοτήτων στους τουρίστες που είναι λάτρεις των γεύσεων της κουζίνας. Το τελικό προϊόν που προσφέρεται στον επισκέπτη αποτελεί μια μοναδική ταξιδιωτική εμπειρία σε ανθρώπους που πραγματοποιούν τέτοιου είδους ταξίδια με σκοπό την μύηση σε διαφορετικές και ιδιαίτερες διαδρομές. Ελκύει τουρίστες που αναζητούν την ποιότητα και αποτελούν μέσης και ανώτερης καταναλωτικής δυνατότητας.

Γαστρονομικός τουρισμός στην Ελλάδα

Συγκεκριμένα η Ελλάδα από κάθε γωνιά της μπορεί να προσφέρει μια ποικιλία γεύσεων και καλή κουζίνα. Κάθε τόπος χαρακτηρίζεται ως μια ολοκληρωμένη εμπειρία για τους επισκέπτες και συνεπώς μια σημαντική πηγή ικανοποίησης που θα τους οδηγήσει να επαναλαμβάνουν τέτοιου είδους ταξίδια με σκοπό να ανακαλύπτουν συνεχώς πολλές και σημαντικές ταυτότητες πολιτισμού που αναδεικνύονται μέσα από τον πλούτο της ελληνικής κουζίνας. Παρόλα αυτά ο γαστρονομικός τουρισμός της χώρας μας χαρακτηρίζεται από 5 βασικά ελαττώματα.

- Δεν έχουμε κάνει αρκετές προσπάθειες με σκοπό την καλύτερη οργάνωση και τον συντονισμό του γαστρονομικού τουρισμού και αν έχουν γίνει κάποιες προσπάθειες αυτές είναι αποσπασματικές.
- Δεν έχουμε κατανοήσει το πόσο σημαντικό ρόλο κατέχει η γαστρονομία στην επιλογή ενός ταξιδιώτη και έχουμε επαναπαυτεί με το γνωστό τρίπτυχο θάλασσα, ήλιος, άμμος.
- Στους χώρους εστίασης των ξενοδοχειακών καταλυμάτων προσφέρονται ως πρωινό έτοιμα σκευάσματα άλλων χωρών αποφεύγοντας οι ξενοδόχοι να υποστηρίξουν την αγορά των τοπικών μας προϊόντων βάζοντας έτσι εμπόδια στην προώθηση της ελληνικής κουζίνας.
- Δεν υπάρχει σαφή εικόνα των τοπικών μας προϊόντων καθώς δεν είναι ουσιαστικά καταγεγραμμένα πουθενά.
- Η γραφειοκρατία που έχει να αντιμετωπίσει ένας απλός παραγωγός, μια μικρή βιοτεχνία και μια αγροτουριστική μονάδα με σκοπό να πιστοποιήσει τα προϊόντα του, να τα πουλήσει και να τα εξάγει.

Παρόλα αυτά τα τελευταία χρόνια έχουν παρατηρηθεί προσπάθειες προώθησης της Ελληνικής τουριστικής γαστρονομίας με σκοπό την προσέλκυση όλο και πιο πολλών τουριστών. Πρόκειται για πρωτοβουλίες προώθησης μέσα από διεθνείς εκθέσεις και συνέδρια καθώς και γαστρονομικά φεστιβάλ. Μερικά από αυτά είναι τα παρακάτω:

1. “Οι Δρόμοι της Ελιάς” που είναι πλέον αναγνωρισμένοι και από την UNESCO με συνεργασία 22 μεσογειακών ελαιοπαραγωγικών χωρών
2. “Τα Βορεινά – Οι Δρόμοι του κρασιού” όπου γίνεται μια σημαντική προσπάθεια για διείσδυση στην γερμανική τουριστική αγορά μέσω του οινοτουρισμού.
3. “Mount Athos Kouzina” που πλέον φέτος έχει την ονομασία “Mount Athos Gourmet” όπου μέχρι πέρσι γινόταν προώθηση της κουζίνας της περιοχής Άθου . Μάλιστα η φετινή παρουσίαση συνταγών έγινε στο εστιατόριο του Jamie Oliver στο Λονδίνο καθώς επίσης ο αρχισυντάκτης του περιοδικού του Oliver επισκέφτηκε την περιοχή δημοσιεύοντας αναλυτικό ρεπορτάζ προωθώντας την κουζίνα της περιοχής.
4. “Έτος Γαστρονομίας” Ως τιμώμενη περιοχή πέρυσι ήταν η Σαντορίνη και φέτος ως τιμώμενη περιοχή είναι οι Κυκλάδες εν συνόλω.

5. “Φεστιβάλ Γαστρονομίας Σητείας” το οποίο πραγματοποιείτε στην Κρήτη και πρώτη φορά πέρυσι με την παρουσία δημοσιογράφων από το εξωτερικό.
6. “Φεστιβάλ Γαστρονομίας ‘Νικόλαος Τσελεμεντές’ στην Σίφνο”. Στο φεστιβάλ αυτό όλες οι Κυκλάδες παρουσιάζουν και προωθούν τα τοπικά τους προϊόντα και τις συνταγές τους. Συγκεκριμένα πέρυσι δημοσιεύτηκαν και σχετικά άρθρα στον Καναδικό και Αμερικάνικο Τύπο και ξαναδημοσιεύτηκαν σε διεθνή ειδησεογραφικά πρακτορεία.
7. “Eco Zakynthos”. Αποτελεί μια πιο πρόσφατη πρωτοβουλία η οποία όπως μαρτυρεί και το όνομα προέρχεται από την Ζάκυνθο και είναι εβριως γνωστή. Το Eco Zakynthos είναι ένα δίκτυο επιχειρήσεων που έχουν ως σκοπό την προώθηση των τοπικών προϊόντων και την δημιουργία κέντρων πώλησης τους σε κεντρικά σημεία του νησιού. Άλλος ένας στόχος τους είναι η πιστοποίηση των αγροτουριστικών επιχειρήσεων με βάση τις βιολογικές πρακτικές και την παραγωγή αυθεντικών ελληνικών ποικιλιών τροφής χωρίς την παρέμβαση του ανθρώπινου παράγοντα.

Με βάση τα παραπάνω μπορούμε να καταλάβουμε πως στις μέρες μας γίνονται πλέον κάποιες προσπάθειες με σκοπό την καλύτερη δομή του γαστρονομικού τουρισμού έχοντας ως στόχο την καλύτερη προώθησή του και την προσέλκυση όλο και πιο πολλών τουριστών.

3. Εκπαιδευτικός Τουρισμός

Τι είναι ο εκπαιδευτικός τουρισμός?

Εκπαιδευτικός τουρισμός χαρακτηρίζεται από την διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για φοιτητές Πανεπιστημίων και Κολεγίων, προγράμματα με εκπαιδευτικό και πολιτιστικό χαρακτήρα καθώς επίσης και προγράμματα που προσφέρουν την δυνατότητα εκπαίδευσης και γνωριμίας της πολιτιστικής κληρονομιάς κάθε χώρας.

Ενάγηση σε Μουσείο, Εκπαιδευτικός τουρισμός

Ο εκπαιδευτικό τουρισμός στην Ελλάδα

Ο εκπαιδευτικός τουρισμός αποτελεί μία από τις σημαντικότερες αναπτυσσόμενες τουριστικές αγορές και μπορεί να προσφέρει σημαντικά οφέλη και πλεονεκτήματα σε μια περιοχή. Σημαντικό πόλο έλξης για το εκπαιδευτικό μαθησιακό τουρισμό αποτελούν τα πολιτιστικά στοιχεία της χώρας μας. Παράλληλα ο εκπαιδευτικός τουρισμός διασφαλίζει την ενίσχυση της τουριστικής αγοράς τόσο στο άμεσο όσο και

στο απώτερο μέλλον δεδομένου ότι τα παιδιά είναι οι ενήλικοι του μέλλοντος και ως εκ τούτου οι μελλοντικοί πελάτες Ένα πρόσφατο παράδειγμα αποτελεί η συνεργασία ανάμεσα στο υπουργείο τουρισμού και του πανεπιστημίου Simon Fraser και ειδικότερα με την έδρα Ελληνικών Σπουδών Σταύρος Νίάρχος. Η συνεργασία αυτή περιλαμβάνει προγράμματα φιλοξενίας ξένων φοιτητών στην Ελλάδα και συγκεκριμένα κατά την διάρκεια της θερινής περιόδου με σκοπό την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας

Θαλάσσιος Τουρισμός

Τι είναι ο θαλάσσιος Τουρισμός?

Ο θαλάσσιος τουρισμός αποτελεί το σύνολο των τουριστικών δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στο θαλάσσιο χώρο και στις ακτές μιας περιοχής τουριστικά ανεπτυγμένη. Συνήθως ως θαλάσσιος τουρισμός, χαρακτηρίζονται οι κρουαζιέρες με κρουαζιερόπλοια καθώς και οι θαλάσσιες περιηγήσεις με σκάφη αναψυχής. Στην κατηγορία του θαλάσσιου τουρισμού θα μπορούσαν να ενταχθεί και ένα μεγάλο μέρος άλλων δραστηριοτήτων όπως θαλάσσιες δραστηριότητες αθλητικού περιεχομένου, το υποβρύχιο ψάρεμα καθώς και οι καταδύσεις.

Θαλάσσιος τουρισμός στην Ελλάδα.

Στην Ελλάδα πόλο έλξης για τους τουρίστες που είναι λάτρεις του θαλάσσιου τουρισμού, είναι το Αιγαίο πέλαγος συνδεδεμένο με τους διαχρονικούς του μύθους , τα νησιά των Κυκλάδων καθώς και τα Δωδεκάνησα. Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν ευνοούν την πλεύση με ιστιοπλοϊκό . Άλλωστε δεν είναι τυχαίο πως ένας σημαντικός αριθμός ράλι, όπως η Regatta του Αιγαίου, αλλά και τα πρωταθλήματα θαλάσσιων σπορ όπως Kite Surf και Wind surf διοργανώνονται όλο το καλοκαίρι στο Αιγαίο, αποτελώντας έναν ακόμη λόγο για να έρχονται στην χώρα μας αθλητές από όλο τον κόσμο.

4. Πολιτιστικός Τουρισμός

Τι είναι ο πολιτιστικός τουρισμός?

Ο πολιτιστικός Τουρισμός χαρακτηρίζεται για τα ταξίδια και τις περιηγήσεις με σκοπό την επίσκεψη των πολιτιστικών μνημείων και των πόρων πολιτιστικής κληρονομιάς ενός προορισμού. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν οι αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία, το δομημένο περιβάλλον (παραδοσιακοί οικισμοί) και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις (παραδοσιακοί μουσική και χορευτικά).

Πολιτιστικός τουρισμός στην Ελλάδα.

Συγκεκριμένα ο πολιτιστικός τουρισμός αποτελεί μια ιδιαίτερα σημαντική μορφή τουρισμού αφού το πολιτιστικό κίνητρο ήταν ανέκαθεν ένας από τους κυριότερους λόγους που οι τουρίστες αποφάσιζαν να πραγματοποιήσουν τα ταξίδια τους. Στην Ελλάδα ο συνδυασμός του αρχαιολογικού πλούτου και του αρχαιοελληνικού πολιτισμού αποτελεί ένα από τους κυριότερους πόλους διαχρονικά που προσελκύει ένα μεγάλο αριθμό τουριστών στην χώρα. Αυτή η μορφή τουρισμού γίνεται όλο και πιο δημοφιλής σε ολόκληρο τον κόσμο και κυρίως στην χώρα μας λόγω του αρχαιολογικού μας πλούτου. Η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού δεν προσφέρει μόνο

Παραδοσιακός Ελληνικός Χορός

Παππούς με το γαϊδουράκι του, Σαντορίνη

την αίσθηση της γνώσης και της υπερηφάνειας για την τοπική ιστορία και ταυτότητα αλλά ταυτόχρονα κατέχει έναν σημαντικό ρόλο στην διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, στην οικονομική ανάπτυξη της τουριστικής αγοράς και στην δημιουργία νέων θέσεων αντιμετώπιζοντας έτσι ένα ποσοστό της ανεργίας. Μάλιστα πρόσφατη έρευνα του Ινστιτούτου Atlas της Ολλανδίας κατέγραψε ότι το 40% των τουριστών που ενδιαφέρονται για τον πολιτιστικό τουρισμό είναι νέοι ηλικίας 20 –29 ετών πράγμα που αντιστρέφει την εικόνα ότι οι νέοι δεν ενδιαφέρονται για την συγκεκριμένη μορφή τουρισμού. Παρόλα αυτά ο κ. Βασιλόπουλος ο οποίος είναι πρόεδρος της Ακαδημίας Τουριστικών Ερευνών και Μελετών τόνισε πως για να έχει αξία ο πολιτιστικός τουρισμός πρέπει:

- Μέσω των μνημείων οι τουρίστες να αποκτήσουν πλήρη κατανόηση των αιώνων ελληνικών ανθρωπιστικών ιδεών
- Και η εναλλακτική αυτή μορφή τουρισμό να έχει περιβαλλοντολογικό χαρακτήρα δηλαδή να μ

- ην καταλήγει στην υποβάθμιση των μνημείων ή του τοπικού κοινωνικού ιστού.

Παρόλα αυτά στην χώρα μας υπάρχει μια ποικιλία προγραμμάτων τα οποία υποστηρίζουν όσο γίνεται περισσότερο τον Πολιτιστικό Τουρισμό. Μερικά από αυτά είναι τα εξής:

- Το πρόγραμμα των παραδοσιακών οικισμών του Ε.Ο.Τ.
- Πρόγραμμα οικολογικού τουρισμού.
- Καθοριστικές επεμβάσεις με σκοπό την ανάδειξη της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς.
- Πολιτιστικές διαδρομές.

5. Αθλητικός Τουρισμός

Τι είναι ο αθλητικός τουρισμός?

Αθλητικός τουρισμός λέγεται η εναλλακτική μορφή τουρισμού η οποία συνδέεται άμεσα με δραστηριότητες αθλητικού περιεχομένου που πραγματοποιούν τουρίστες κατά την διάρκεια του ελεύθερου χρόνου τους για λόγους αναψυχής και διασκέδασης. Έτσι λοιπόν τουρίστες που είναι λάτρεις της αθλητικής δραστηριότητας συνδυάζουν τα αθλήματα απολαμβάνοντας παράλληλα την ομορφιά της φύσης.

Αθλητικός τουρισμός στην Ελλάδα.

Υπάρχουν πολλά αθλήματα τα οποία μπορούν να φέρουν τουρισμό στην Ελλάδα 12 μήνες ετησίως. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που έχει κάνει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού ένα ποσοστό των τουριστών παγκοσμίως (25%) ενδιαφέρονται να κάνουν 'κάτι' στις διακοπές τους και αυτό το 'κάτι' συνεπάγεται συνήθως με τις αθλητικές δραστηριότητες. Ο κ. Τζίμας πρόσφατα ως εισηγητής στο 2^ο ευρωπαϊκό συνέδριο τουρισμού της Philoxenia σημειώνει πως "Ο αθλητικός τουρισμός αναψυχής, δηλαδή ιστιοπλοΐα, καταδύσεις, γκολφ, ιππασία, ορεινή ποδηλασία, αναρρίχηση, windsurfing, kitesurfing κτλ, έχει υπολογιστεί ότι αποφέρει το

10% των συνολικών αφίξεων στην Ελλάδα, αν και δεν έχει γίνει επίσημη καταγραφή"

Άθλημα Motorbike στα Ελληνικά βουνά

Επιπλέον ο Χρήστος Πετρέας ως σύμβουλος της Περιφερειακής και Τουριστικής Ανάπτυξης και Εμπειρογνομόνων ΕΕ, δήλωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ πως εκτός από τα μεγάλα και μικρά αθλητικά γεγονότα τα

οποία διοργανώνονται, ο όρος αθλητικός τουρισμός περιλαμβάνει επίσης και προπονήσεις, αθλητικά αξιοθέατα και αθλητικό τουρισμό αναψυχής. Ο τελευταίος αφορά τα αθλήματα που κάνουν οι τουρίστες, είτε επειδή βρήκαν την ευκαιρία στον προορισμό είτε επειδή συνδύασαν εξαρχής το ταξίδι τους με τη δυνατότητα να αθληθούν.

Στην Ελλάδα λόγω των μορφολογιών της και των καιρικών συνθηκών της προσφέρει την δυνατότητα για ορεινά αθλήματα. Τα πιο γνωστά αθλήματα που πραγματοποιούνται συνδυάζοντας και την εξόρμηση σε ορεινά μέρη είναι το ορεινό τρέξιμο, ορεινή ποδηλασία, η ορειβασία, η αναρρίχηση, το ορειβατικό σκι, το αλεξίπτωτο πλαγιάς κ.λπ. Στην χώρα μας όλες οι εποχές του χρόνου είναι καλές για ορειβατικά αθλήματα και αυτό γιατί σπανίως έχουμε ακραία καιρικά φαινόμενα απειλητικά για την ανθρώπινη ζωή. Συγκεκριμένα τα τελευταία χρόνια έχουν δημιουργηθεί σχολές, συγκεκριμένα οι Σχολές Βουνού οι οποίες προσφέρουν την δυνατότητα στον τουρίστα να αποκτήσει ειδικό βασικό και βοηθητικό εξοπλισμό ανάλογα με το πότε θέλει να πραγματοποιήσει τέτοιους είδους αθλητικές δραστηριότητες και επιπλέον ενημερώνουν τους τουρίστες για τους κινδύνους που υπάρχουν στο βουνό καθώς και τρόπους για την αντιμετώπισή τους. Ένα παράδειγμα είναι και οι σχολές βουνού που οργανώνουν τα μέλη της Mountain Sports και αυτό πάντα σε συνεργασία με ορειβατικούς συλλόγους, οι οποίες πιστοποιούνται από την Ε.Ο.Ο.Α και αφορούν όλα τα επίπεδα κατάρτισης. Οι σχολές αυτές διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες.

- Σχολές Ορειβασίας
- Σχολές Αναρρίχησης
- Σχολές Ορειβατικού Σκι

6. Οινοτουρισμός

Τι είναι ο οινοτουρισμός?

Οινοτικός τουρισμός ορίζεται η επίσκεψη του τουρίστα σε αμπελώνες, οινοποιεία εκθέσεις και γιορτές που έχουν ως θέμα το κρασί. Οινοτουρισμός προσφέρει την δυνατότητα της γευσιγνωσίας και την εξερεύνηση των χαρακτηριστικών μιας αμπελουργικής περιοχής στους επισκέπτες κατά την διάρκεια των διακοπών τους. Έτσι λοιπόν ο οινοτουρισμός είναι μια επιπλέον

εναλλακτική μορφή τουρισμού. Αν και είναι μια υποκατηγορία του Αγροτουρισμού, έχει ως αντικείμενο μόνο την επαφή του τουρίστα με το κρασί.

Ο οινoturισμός στην Ελλάδα.

Η Ελλάδα που κατέχει ιστορία αιώνων στην καλλιέργεια της αμπέλου, έχει δημιουργήσει μεγάλη φήμη για της καλής ποιότητας κρασιού καθώς επίσης και για τις πολλές σε ποσότητα ποικιλίες της, συγκεντρώνει πολλά στοιχεία δυνητικού οινoturιστικού ενδιαφέροντος. Παρόλα αυτά δημιουργούνται πολλά ερωτήματα με κύριο λόγο ποια θα μπορούσε να είναι

αιτία που θα μπορούσε να παρακινήσει έναν τουρίστα να επισκεφτεί μια αμπελουργική περιοχή. Έτσι λοιπόν, μερικοί από τους λόγους είναι οι παρακάτω:

- Να εμπλουτίσουν την γνώσεις τους για το κρασί.
- Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις σχετικά με το περιβάλλον του κρασιού.
- Να ανακαλύψουν τον πλούτο των γεύσεων και τον θησαυρό των αρωμάτων τους.
- Να συνδυάσουν φαγητό και κρασί σε μια οينو-γαστρονομική περιήγηση αναζήτησης γεύσεων.
- Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με τις ευεργετικές ιδιότητες του κρασιού.
- Να χαλαρώσουν μακριά από την μονοτονία των αστικών κέντρων.

Παρόλα αυτά για να είναι ικανοποιημένος ένας επισκέπτης και να αποκτήσει μια ολοκληρωμένη εμπειρία θα πρέπει να προσφέρονται στον οινoturιστά στοιχειώδεις ευκολίες, όπως σήμανση προς τους χώρους που τον ενδιαφέρουν, εύκολη πρόσβαση σε αυτούς καθώς επίσης και επικοινωνιακό υλικό μεταφρασμένο σε παραπάνω από μια διεθνή γλώσσα. Θα πρέπει να υπάρξει σωστή συνεργασία ανάμεσα στην πολιτεία, την τοπική αυτοδιοίκηση, τον αμπελο –οινικό κλάδο, τους κλάδους φιλοξενίας και τους τουριστικούς πράκτορες με σκοπό ο οινoturισμός στην χώρα μας να οργανωθεί σε βέλτιστο βαθμό ώστε να αποτελέσει πηγή έλξης τουριστικού ενδιαφέροντος από την Ελλάδα και το εξωτερικό όλες τις εποχές του χρόνου. Πιο συγκεκριμένα ένα ποσοστό οινoturιστών πάνω από το 60% έχουν ήδη επισκεφτεί ένα οينوποιό και μάλιστα τόνισαν ότι θα επαναλάμβαναν μια τέτοια εμπειρία και στο μέλλον.

7. Συνεδριακός – Εκθεσιακός Τουρισμός

Τι είναι ο συνεδριακός – εκθεσιακός τουρισμός?

Είναι μια άγνωστη κατηγορία για το ευρύ κοινό κυρίως για το πώς λειτουργεί αλλά κρύβει πολύ σημαντικές πτυχές για την ορθολογική ανάπτυξη και ανάδειξη σημαντικών θεμάτων. Συνεδριακός – εκθεσιακός τουρισμός αναφέρεται στον τουρισμό ως εναλλακτική μορφή τουρισμού η οποία συνδέεται με την παρακολούθηση συνεδρίων και εκθέσεων παρόλα αυτά αντιπροσωπεύει μια σημαντική αγορά σε διεθνές επίπεδο.

Συνεδριακός – εκθεσιακός τουρισμός στην Ελλάδα.

Η διοργάνωση συνεδρίων αποτελεί τα τελευταία χρόνια έναν από τους πλέον αναπτυσσόμενους και δυναμικούς τομείς για το ελληνικό τουριστικό προϊόν. Παρόλα αυτά μεγάλα συνεδριακά κέντρα δεν υπάρχουν στην χώρα μας και ένα ποσοστό των συνεδρίων κατά 85% πραγματοποιούνται

κυρίως σε ξενοδοχειακούς χώρους. Ο συνεδριακός και εκθεσιακός τουρισμός είναι μια από τις πιο ακριβές μορφές τουρισμού. Αυτό οφείλετε σε αντικειμενικούς λόγους και σε λόγους τιμολογιακής πολιτικής. Έτσι λοιπόν οι αδυναμίες του συνεδριακού – εκθεσιακού τουρισμού στην Ελλάδα είναι κυρίως:

1. Η έλλειψη μεγάλων συνεδριακών και εκθεσιακών χώρων ακόμα και στις μεγαλύτερες ξενοδοχειακές μονάδες.
2. Η γνωστές αδυναμίες της χώρας μας , όπως είναι οι τουριστικές υπηρεσίες που προσφέρονται και χαρακτηρίζονται από χαμηλής ποιότητας καθώς επίσης και η ύπαρξη κακών συγκοινωνιών.
3. Ένα ακόμα μειονέκτημα είναι η έλλειψη προβολής και μη σωστή χρήση των πλεονεκτημάτων της χώρας μας σαν ελκυστικό προορισμός για φιλοξενία συνεδρίων και εκθέσεων.
4. Όχι αποτελεσματική ανάπτυξη θαλάσσιου συνεδριακού και εκθεσιακού τουρισμού.
5. Η έλλειψη πρόθεσης και θέλησης των ελληνικών επιχειρήσεων να διοργανώσουν συνέδρια και εκθέσεις και να τα εκμεταλλεύονται σαν αποτελεσματικό εργαλείο μάρκετινγκ.
6. Ένα ακόμη μειονέκτημα είναι πως οι περισσότεροι συνεδριακοί χώροι βρίσκονται σε εποχιακά ξενοδοχεία.

Παρόλα αυτά με την διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα το 2004 κατασκευάστηκαν στην περιοχή της Αθήνας ειδικές εγκαταστάσεις και

αναπτύχθηκαν σημαντικές υποδομές για την διοργάνωση συνεδρίων και εκθέσεων. Αυτό όμως δεν αποτελεί αποτελεσματική λύση για την αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων. Παρακάτω αναφέρονται κάποιες προτάσεις για καλύτερη και αποτελεσματικότερη οργάνωση του συνεδριακού και εκθεσιακού τουρισμού:

1. Προσπάθεια ανάπτυξης συνεδριακού και εκθεσιακού τουρισμού στις ευρύτερες περιοχές των αστικών κέντρων και στις αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές της χώρας. Επιπλέον να υπάρχει εύκολη προσβασιμότητα στις περιοχές αυτές καθώς επίσης και να δημιουργήσουν δυνατότητες δραστηριοτήτων ο οποίες θα μπορέσουν να απασχολήσουν ευχάριστα τους συνέδρους και τους συνοδούς τους.
2. Δημιουργία εγκαταστάσεων συνεδριακού - εκθεσιακού τουρισμού μικρότερης κλίμακας σε μικρότερα αστικά κέντρα και άλλους τουριστικούς προορισμούς, λαμβάνοντας ως βάση τα εξής κριτήρια: ύπαρξη Α.Ε.Ι. ή ερευνητικών κέντρων, παρουσία κάποιου κυρίαρχου παραγωγικού τομέα στην περιοχή, ύπαρξη αξιόλογων στοιχείων του φυσικού ή ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, ιστορικών τόπων κ.α.
3. Μια επιπλέον σημαντική πρόταση είναι ο εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και επιπλέον να δημιουργηθούν νέες. Αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα την καλύτερη και αποτελεσματικότερη ελκυστικότητα των πόλεων και τουριστικών περιοχών.
4. Να αξιοποιηθούν τα κτίρια τα οποία χαρακτηρίζονται ως αποθέματα και αυτό θα μπορούσε να συμβεί μέσω της μετατροπής κλειστών αθλητικών εγκαταστάσεων μεγάλης κλίμακας σε χώρους συνεδριακών και εκθεσιακών εκδηλώσεων.
5. Άλλη μια πρόταση είναι η ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στις υποδομές συνεδριακού και εκθεσιακού τουρισμού.
6. Τέλος να συνδυάσουμε τον συνεδριακό – εκθεσιακό τουρισμό με άλλες εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Μάλιστα πρόσφατα σύμφωνα με τον αντιπρόεδρο του Συνδέσμου Ελλήνων Επαγγελματιών Συνεδριών (HAPCO) ο αριθμός των εκδηλώσεων από ξένες εταιρίες στην χώρα μας παρουσιάζει αύξηση σε ποσοστό 30% σε σχέση με πέρυσι. Επιπλέον παρατηρείτε αύξηση κατά 16% στις εκδηλώσεις από ελληνικούς επιχειρηματικούς ομίλους. Φέτος παρατηρείται αυξημένο ενδιαφέρον για την διοργάνωση εκδηλώσεων από εταιρίες με έδρα στην Γερμανία , την Αυστρία, την Ιταλία, τη Γαλλία και την Ρωσία. Στην κορυφή των προτιμήσεων των ξένων για την πραγματοποίηση συνεδρίων και εταιρικών εκδηλώσεων βρίσκονται η Αθήνα, η Κρήτη, Μήλος και η Πελοπόννησος

8. Ιατρικός τουρισμός

Τι είναι ο ιατρικός τουρισμός?

Ο Ιατρικός τουρισμός αποτελεί μια από τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και είναι μια συνεχώς αναπτυσσόμενη οικονομική δραστηριότητα παγκοσμίως. Αναφέρεται κυρίως σε άτομα εκτός και εντός συνόρων που πάσχουν από διάφορα προβλήματα υγείας και τους προσφέρεται ιατρική φροντίδα και περίθαλψη που έχει σαν σκοπό την πρόληψη, την διάγνωση καθώς και την διατήρηση της υγείας τους. Απαιτεί σύνθεση, συνεργασία και κοινή προσπάθεια του επιχειρηματία τουρισμού και του ιατρού. Εκτός από τα παραπάνω που παρέχονται ο ιατρικός τουρισμός επιπλέον προσφέρει υπηρεσίες μεταφοράς, ενημέρωσης, ξενάγησης, εστίασης και διαμονής τουριστών υγείας σε επιλεγμένα ξενοδοχεία.

Ιατρικός τουρισμός στην Ελλάδα.

Στην Ελλάδα και ειδικά με τα προβλήματα οικονομικής κρίσης που έχει να αντιμετωπίσει η κοινωνία μας, πρέπει να γίνουν προσπάθειες για ανάκαμψη και να τεθούν αναπτυξιακοί στρατηγικοί στόχοι λαμβάνοντας ως παράδειγμα πρακτικές άλλων χωρών. Ένας από αυτούς τους στόχους είναι ο ιατρικός προορισμός στην χώρα μας να είναι ανταγωνιστικός για ταξιδιώτες υγείας. Αυτό μπορεί να γίνει εφικτό με το κατάλληλο αναγνωρισμένο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό σε συνδυασμό με τα πλεονεκτήματα που κατέχει η χώρα μας όπως το μεσογειακό περιβάλλον, τον φυσικό πλούτο, το ήπιο κλίμα και την παραδοσιακή υγιεινή διατροφή. Ήδη έχουν αρχίσει να κάνουν τα πρώτα σοβαρά βήματα στον ιατρικό τουρισμό σε πόλεις της χώρας όπως την Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Κρήτη και Ρόδος στις οποίες υπάρχουν αξιόλογα κέντρα που παρέχουν υψηλού επιπέδου ιατρική φροντίδα στους ιατρικούς επισκέπτες. Ένα από τα πιο γνωστά Ιατρικά κέντρα είναι το ΑΧΕΠΑ το οποίο έκανε σημαντικά βήματα στον ιατρικό τουρισμό. Συγκεκριμένα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΧΕΠΑ εγκρίθηκε η συμμετοχή του στο πρόγραμμα Medical Tourism in Greece του NHS Family Choice αποσκοπώντας στην ευρύτερη ενημέρωση των Άγγλων πολιτών για την δυνατότητα νοσηλείας τους στο ΑΧΕΠΑ. Εκτός από τα προγράμματα στα οποία συμμετέχει το νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ όπως παθολογική κλινική, καρδιολογική κλινική, παιδιατρική κ.τ.λ. επιπλέον παρέχει την δυνατότητα στους ασθενείς του να επιλέξουν κατάλυμα ανάμεσα από μια σειρά ξενοδοχείων συγκεκριμένα πέντε αστέρων της πόλης, και να προχωρήσουν σε πακέτα προσφορών τα οποία χαρακτηρίζονται από προνομιακές τιμές με δωρεάν μεταφορά από και προς το νοσοκομείο. Παρακάτω αναφέρονται μερικά από τα ξενοδοχεία τα οποία συμμετέχουν στο πρόγραμμα Ιατρικού Τουρισμού, στην Θεσσαλονίκη.

- Daios Luxury Living *****
- Domotel les Lazaristes *****
- Electra Palace Hotel *****

- Grant Hotel Palace *****
- Hyatt Regency Thessaloniki *****
- Macedonia Palace *****
- Mediterranean Palace *****
- Porto Palace Hotel Thessaloniki *****

Μάλιστα σύμφωνα με μελέτες που έγιναν το 2012, ο Ιατρικός τουρισμός μπορεί να εισφέρει στην οικονομία της χώρας μας το ποσό των 400 εκατομμυρίων ευρώ τα επόμενα 2 με 3 έτη. Από την άλλη γενικότερα τα κύρια συμπεράσματα της αναφερόμενης μελέτης σε παγκόσμιο επίπεδο, ήταν πως το ποσό των εσόδων κυμαίνεται στα 20 δισεκατομμύρια δολάρια με μέσο όρο ιατρικής δαπάνης 3.000 ως 4.000 δολάρια ετησίως από 5 εκατομμύρια περίπου ασθενείς του ιατρικού τουρισμού. Τονίζεται ότι το μέγεθος αυτό αναφέρεται μόνο στον ιατρικό τουρισμό επιλογής και στις δαπάνες ιατρικών υπηρεσιών έχοντας σαν εξαίρεση τα έξοδα του ταξιδιού και της διαμονής εκτός νοσοκομείου. Επιπλέον επισημάνεται πως οι χώρες με τα περισσότερα έσοδα από τον ιατρικό τουρισμό είναι η Ινδία, Σιγκαπούρη, Ταϊλάνδη, Βραζιλία, Μεξικό, Κόστα Ρίκα, Κούβα, Ουγγαρία, Τουρκία.

9. Οικοτουρισμός

Τι είναι ο οικοτουρισμός?

Μια ακόμη μορφή εναλλακτικού τουρισμού είναι και ο Οικοτουρισμός ο οποίος χαρακτηρίζεται για την ευαισθησία του προς την προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών του πόρων καθώς επίσης και την προβολή και διατήρηση των πολιτισμικών χαρακτηριστικών του

τόπου. Ο οικοτουρισμός σέβεται επιπλέον τις συνθήκες εργασίας και είναι οικονομικά βιώσιμος δηλαδή αν και τα έσοδα που αποδίδει είναι μικρά είναι σταθερά. Έτσι λοιπόν ο οικοτουρισμός δεν θα εκμεταλλευτεί μόνο τον ήλιο και την θάλασσα αλλά και τα δάση της περιοχής, τους υγροτόπους, τα ποτάμια, τα μοναστήρια και τα αρχαιολογικά μνημεία καθώς επίσης θα εκμεταλλευτεί και την παραδοσιακή τοπική διατροφή, τα τοπικά ήθη και έθιμα και την λαϊκή τέχνη. Ο συνδυασμός των παραπάνω δίνει την δυνατότητα στον τουρίστα να εξερευνήσει το άγνωστο και να επιστρέψει στον “χαμένο” παράδεισο, μακριά από το άγχος και την βαβούρα της αστικής πόλης.

Το προφίλ ενός οικοτουρίστα.

Ο οικοτουρισμός απευθύνεται σε άτομα που αναζητούν κατά την διάρκεια των διακοπών τους τουριστικά καταλύματα τα οποία λειτουργούν με οικολογικούς κανόνες και κάτω από ένα καθεστώς το οποίο σέβεται την φύση. Είναι μια μορφή απόδρασης η οποία προσφέρει ψυχαγωγία στον τουρίστα μέσω δραστηριοτήτων οι οποίες είναι φιλικές προς το περιβάλλον . Οι περισσότεροι οικολογικοί τουρίστες είναι νέας ηλικίας οι οποίοι είναι ευαισθητοποιημένοι για την προστασία του περιβάλλοντος και διαθέτουν έναν οικολογικό προβληματισμό. Επιπλέον εστιάζουν με φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις την διάσωση περιοχών με ιδιαίτερο φυσικό κάλλος.

Ο οικολογικός τουρισμός στην Ελλάδα.

Προσπάθειες για την ανάπτυξη και την εξάπλωση του οικοτουρισμού άρχισαν να γίνονται και τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα καθώς έχει παρατηρηθεί αξιόλογη πρόοδος κυρίως στον τομέα των κτιριακών υποδομών με βάση τον αριθμό των αγροτουριστικών καταλυμάτων που κυμαίνετε στα 1800. Παρόλα αυτά η έννοια του οικοτουρισμού κινδυνεύει να αλλοιωθεί με την προσπάθεια εμπορευματοποίησης του όρου, δηλαδή την εμπορευματοποίηση της φύσης, και της έλλειψης κατάλληλου θεσμικού πλαισίου.

Εκτός από τα παραπάνω ένας ακόμη αφανής κίνδυνος για την εναλλακτική αυτή μορφή τουρισμού είναι και η έλλειψη οργάνωσης. Παρακάτω προτείνονται ορισμένα βασικά βήματα τα οποία έχουν ως στόχο την καλύτερη οργάνωση του οικοτουριστικού προϊόντος για καλύτερη και ποιοτικότερη

τουριστική ανάπτυξη.

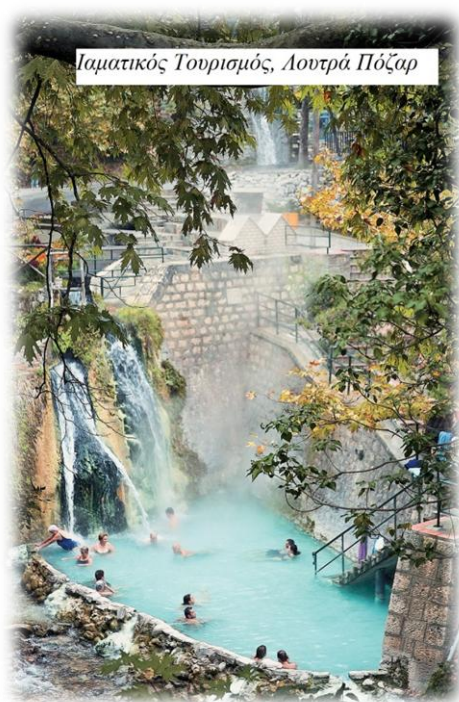
- ✓ Την ίδρυση και λειτουργία ειδικής υπηρεσίας που θα έχει ως αντικείμενο την εποπτεία και την προώθηση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο του οικοτουριστικού προϊόντος της χώρας μας καθώς και την εκπαίδευση και την στήριξη των επαγγελματιών του χώρου.
- ✓ Την θέσπιση σήματος ποιότητας οικοτουρισμού το οποίο θα το αποκτούν τουριστικές επιχειρήσεις που σέβονται αυστηρά συγκεκριμένα κριτήρια.
- ✓ Την προσπάθεια ανάπτυξης τοπικών δικτύων οικοτουρισμού από επιχειρηματίες, τοπικές αρχές και φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών με σκοπό να αξιοποιήσουν τα οικοτουριστικά πλεονεκτήματα του κάθε τόπου.
- ✓ Να ενισχύσουν του φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών και προσπάθεια δημιουργίας νέων όπου δεν υπάρχουν.

- ✓ Αναδιάρθρωση του εθνικού τουριστικού προϊόντος σύμφωνα με μια αυθεντική και ειλικρινή εκτίμηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Ελλάδας.
- ✓ Δημιουργία κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου για την διάκριση και προστασία των ιδιαιτεροτήτων των οικοτουριστικών επιχειρήσεων, προϊόντων και υπηρεσιών.

Φυσικά για καλύτερη ικανοποίηση του επισκέπτη ο οποίος επιλέγει να κάνει τις διακοπές του συνδυάζοντας τον οικοτουρισμό θα πρέπει να ακολουθήσει 10 συμβουλές, τις λεγόμενες “10 εντολές”, οι οποίες θα προσφέρουν στον τουρίστα την δυνατότητα απολαύσει αυτή την ταξιδιωτική του εμπειρία αλλά και να εκδηλώσει την ευαισθησία του για την προστασία του περιβάλλοντος.

1. Ο τουρίστας πρέπει να σέβεται την ευθραυστότητα της γης. Πρέπει να συνειδητοποιήσει από μόνος του πως πρέπει να συμβάλει και ο ίδιος και να συμμετέχει για την προστασία μοναδικών και όμορφων προορισμών με σκοπό να μπορέσουν και οι επόμενες γενιές να χαρούν αυτό το πλεόνασμα.
2. Οι φωτογραφίες έχουν πιο πολύ συναισθηματική αξία στο τέλος ενός ταξιδιού. Δεν πρέπει να πετούν σκουπίδια και επίσης να μην αγοράζουν ενθύμια και αναμνηστικά από τόπους ιστορικής αξίας και περιοχές φυσικού κάλους.
3. Είναι καλό ο τουρίστας πριν επισκευτεί τον τουριστικό προορισμό του να κάνει μια έρευνα και να ενημερωθεί για την γεωγραφία της περιοχής, τα ήθη τα έθιμα και τις παραδόσεις της.
4. Να σεβαστούν την ησυχία και την αξιοπρέπεια των κατοίκων της περιοχής. Να ρωτήσουν πριν φωτογραφήσουν ανθρώπους.
5. Να μην αγοράσουν προϊόντα τα οποία προέρχονται από υπό εξαφάνιση φυτά και ζώα όπως για παράδειγμα δέρματα ζώων και πούπουλα.
6. Να ακολουθούν προεπιλεγμένες διαδρομές με σκοπό να μην ενοχλήσουν τα φυτά και τα ζώα ή ακόμα και το φυσικό περιβάλλον.
7. Να ενημερωθούν για οργανώσεις που έχουν ως σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και να τις υποστηρίξουν.
8. Να χρησιμοποιούν οικολογικά μέσα μεταφοράς στους τουριστικούς προορισμούς τους όπως είναι το ποδήλατο.
9. Να δείξουν κατανόηση σε αυτούς που προσπαθούν για την βελτίωση της ενεργειακής και περιβαλλοντικής συντήρησης και που χρησιμοποιούν ειδικό και εκπαιδευμένο προσωπικό.
10. Να ενθαρρύνουν τους οργανισμούς να ακολουθήσουν τις περιβαλλοντικές κατευθυντήριες γραμμές. Η ASTA αποτελεί ένα παράδειγμα η οποία προτρέπει τις επιχειρήσεις να υιοθετήσουν δικούς τους περιβαλλοντικούς κώδικες τα οποία συμπεριλαμβάνουν ιστορικά μέρη και μνημεία.

10. Ιαματικός Τουρισμός

Η Ελλάδα εκτός από ιδιαίτερες φυσικές ομορφιές και σπάνια τοπία είναι προικισμένη και με πηγές οι οποίες χαρακτηρίζονται και είναι φημισμένες για τις θεραπευτικές τους ιδιότητες. Τα Ιαματικά Λουτρά αποτελούν πλούτο της χώρας μας , ενώ οι θεραπευτικές τους ιδιότητες ήταν γνωστές από την αρχαιότητα.

Μεγάλος αριθμός θερμών φυσικών μεταλλικών πηγών, υδρατμών, πηλού, αερίων, φυσικών υγρών σπηλαίων, αποτελούν τους θερμαλιστικούς φυσικούς πόρους που είναι αναγνωρισμένοι από την πολιτεία για τις ιαματικές τους ιδιότητες. Ιαματικές πηγές σε ορεινούς και ημιορεινούς όγκους, σε

παραποτάμια και λιμναία συστήματα, σε πεδινές εκτάσεις, σε όμορφα και υγιεινά περιβάλλοντα με εξαιρετικές κλιματικές συνθήκες, πλούσια αλλά και σπάνια χλωρίδα και πανίδα αποτελούν το υπόβαθρο πάνω στο οποίο οικοδομήθηκε ο ελληνικός Θερμαλισμός-Ιαματικός Τουρισμός ως κοινωνική δράση, με στόχο την ανθρώπινη υγεία, πρόληψη και ευεξία.

Η τέχνη της υδροθεραπείας φθάνει στις μέρες μας δια μέσου των αιώνων με ιστορικά δοκίμια, κτίσματα κ.α., τα οποία αποτελούν τη ζωντανή μαρτυρία ενός πολιτισμού με φιλοσοφία και αρχές στη φροντίδα της ανθρώπινης υγείας. Σήμερα στους ιαματικούς λουτροτόπους-θερμαλιστικά κέντρα της Ελλάδας, ο επισκέπτης φροντίζει την προσωπική του υγεία και με ευχαρίστηση πειραματίζεται σε υγιεινές συνήθειες, συμπεριφορές και στάσεις ζωής. Στους ιαματικούς λουτροτόπους ασκείται η υδροθεραπεία που χαρακτηρίζεται ως η θεραπευτική αγωγή που στηρίζεται στη χρήση ιαματικού νερού. Οι μορφές αγωγής με ιαματικούς πόρους είναι:

1. Ποσιθεραπεία: επιτυγχάνεται με την πόση ποσότητας ιαματικού νερού με συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά. Συνήθως η εφαρμογή της έχει χρονική διάρκεια 3-4 βδομάδες.
2. Εισπνοθεραπεία: Ενδείκνυται για την αντιμετώπιση παθήσεων του αναπνευστικού συστήματος. Βασίζεται στη μετατροπή των ιαματικών νερών σε μορφή σταγονιδίων και στην αξιοποίηση αερίων.
3. Πηλοθεραπεία: Βασίζεται στη χρήση του «ώριμου» ιαματικού πηλού με ολική ή μερική εφαρμογή.
4. Θαλασσοθεραπεία: Εννοούμε τη θεραπευτική δράση των θερμών λουτρών θαλάσσιου νερού και αυτή του παραθαλάσσιου κλίματος.
5. Θερμαλισμός: το ευρύ πεδίο των θεραπευτικών και προληπτικών για την υγεία εφαρμογών οι οποίες πραγματοποιούνται με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων.

11. Αγροτουρισμός

Τι είναι Αγροτουρισμός?

Σημμετοχή τουριστών στις καλλιέργειες

Είναι εκείνη η τουριστική δραστηριότητα που αναπτύσσεται σε χώρο μη αστικό από τους απασχολούμενους κύρια στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα και ειδικότερα σε οικογενειακής ή συνεταιριστικής μορφής μικρές τουριστικές μονάδες παροχής αγαθών και υπηρεσιών, με σκοπό την

ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος και της τοπικής οικονομίας τόσο από την εκμετάλλευση των τουριστικών καταλυμάτων (ενοικιαζόμενα δωμάτια, πανσιόν, ξενώνες, camping) όσο και από την τροφοδοσία των τουριστικών μονάδων με προϊόντα τοπικής παραγωγής γεωργικών συνεταιρισμών.

Μορφές Αγροτουρισμού.

Οι κυρίαρχες μορφές αγροτουρισμού σε διεθνές επίπεδο είναι οι διακοπές σε αγροκτήματα και οι διακοπές σε αγροτικά καταλύματα (αγροικίες) που βρίσκονται μέσα στον αγροτικό οικισμό. Η Ελλάδα με την μεγάλη οικιστική της διασπορά, με την πολυνησιακή της συγκρότηση, με την

Τουρίστες παρακολουθούν Αγροτουριστικές δραστηριότητες

αποκεντρωμένη μνημειακής της τοπογραφία, με το εναλλασσόμενο τοπίο, με τις μορφολογικές της αντιθέσεις και τις διαφοροποιημένες κλιματολογικές της συνθήκες, συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις για ανάπτυξη μιας πλατιάς κλίμακας μορφών αγροτουρισμού. Έτσι λοιπόν οι μορφές αυτές μπορούν να καταταχθούν σε δύο κατηγορίες.

1. Στον αμιγή αγροτουρισμό, όπου οι φιλοξενούμενοι πέρα από τον κύριο προορισμό τους (διακοπές – χαλάρωση) ασχολούνται και με τις αγροτικές εργασίες και δραστηριότητες όπως οπωροκηπευτική, μελισσοκομία κ.τ.λ. είτε και πολλές φορές ασχολείται παράλληλα, με ψυχαγωγικές δραστηριότητες, από αυτές που τους προσφέρει το περιβάλλον της αγροτικής περιοχής όπως κολύμπι, ψάρεμα, πεζοπορία, ορειβασία κ.τ.λ.
2. Στον σύνθετο αγροτουρισμό, όπου οι τουρίστες, πέρα από τις παραπάνω δραστηριότητες, μπορούν να αναπτύξουν μάλλον περιθωριακά, ικανοποιούν κύρια, κάποιες προσωπικές ανάγκες τους, που εξειδικεύουν τον αγροτουρισμό της περιοχής, όπως για παράδειγμα τουρισμός υγείας, αθλητισμού, φυσιολατρίας, θρησκείας, πολιτισμού.

Κύριες μορφές αμιγή αγροτουρισμού στην Ελλάδα.

- Αγροτουρισμός σε χωριά ιδιαίτερου φυσικού κάλους (ορεινά και μη) που προσελκύουν τους επισκέπτες, αξιοποιώντας την ομορφιά της τοποθεσίας τους.
- Αγροτουρισμός σε νησιώτικες ή παραλιακές περιοχές οι οποίες αξιοποιούν κυρίως τους θερινούς μήνες τον ήλιο και την θάλασσα.
- Αγροτουρισμός σε παραδοσιακούς οικισμούς οι οποίοι έχουν να αναδείξουν μια ξεχωριστή αρχιτεκτονική που προσελκύει τον κάτοικο των τσιμεντένιων αστικών κέντρων.
- Αγροτουρισμός κοντά σε προστατευόμενες περιοχές, όπως εθνικούς δρυμούς και υδροβιότοπους οι οποίες εκτός από φυσικό κάλλος, αναλαμβάνουν να εμπλουτίσουν τις γνώσεις των επισκεπτών σε θέματα οικολογίας.
- Αγροτουρισμός σε καταλύματα συνεταιριστικής μορφής, όπου τα μέλη των συνεταιρισμών, κυρίως γυναίκες προσφέρουν προϊόντα δικής τους ή τοπικής παραγωγής σε συνδυασμό με αυθεντική φιλοξενία.

Κύριες μορφές σύνθετου αγροτουρισμού στην Ελλάδα.

- Αγροτουρισμός σε περιοχές με ιαματικές πηγές, γνωστές ως λουτροπόλεις, όπου σε ειδικά υδροθεραπευτήρια οι τουρίστες υπόκεινται σε κάποιες θεραπευτικές αγωγές, σε ένα συνδυασμό αποτοξίνωσης και σωματικής χαλάρωσης.

- Αγροτουρισμός σε ορεινά χωριά στην περιοχή των οποίων λειτουργεί οργανωμένο χιονοδρομικό κέντρο, που αποτελεί το στοιχείο έλξης των τουριστών.
- Αγροτουρισμός σε αγροτικές περιοχές με αθλητικές εγκαταστάσεις, όπου προσφέρονται όλες οι δυνατότητες για ανάπαυση και άθληση.
- Αγροτουρισμός σε κατασκηνωτικούς χώρους, που βρίσκονται στον περίγυρο αγροτικών οικισμών με τους οποίους συνδέονται οικονομικά κοινωνικά και πολιτισμικά.
- Αγροτουρισμός για παιδιά μικρής ηλικίας, που πραγματοποιείται σε παιδικές κατασκηνώσεις με αθλητικές εγκαταστάσεις, πλήρη φιλοξενία και προσφορά μορφωτικού, ψυχαγωγικού προγράμματος.
- Αγροτουρισμός σε κέντρα διερχομένων τουριστών που βρίσκονται σε ειδικούς κόμβους και δέχονται περαστικούς για να τους προσφέρουν φιλοξενία.
- Αγροτουρισμός σε αγροτικές περιοχές όπου υπάρχουν πολιτιστικά ενδιαφέροντα. Οι διακοπές στις περιοχές αυτές συνδέονται με πνευματικές ενασχολήσεις.

Όλες οι παραπάνω μορφές αγροτουρισμού στην Ελλάδα εντοπίζονται σε αγροτικές περιοχές, οι τύποι των καταλυμάτων είναι κυρίως δωμάτια εντός της οικίας της αγροτικής οικογένειας ή καταλύματα που αποτελούν προέκταση της κατοικίας, είτε τέλος ανεξάρτητα της οικίας δωμάτια, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία της ιδιωτικής ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών.

Βασικοί Στόχοι του Αγροτουρισμού

Ο αγροτουρισμός στοχεύει σε δύο παράλληλους στόχους

- Να δώσει την δυνατότητα στον τουρίστα να περάσει ήρεμες διακοπές μέσα στην φύση, έξω από το πλαίσιο του αναπτυγμένου τουρισμού, μέσα σε ένα φιλόξενο κλίμα που δημιουργεί η ίδια η φύση και οι άνθρωποί της.
- Να ενισχύσει τον επαγγελματία του αγροτικού εισοδήματος με την εκμετάλλευση καταλυμάτων και την τροφοδοσία των επισκεπτών, των καταλυμάτων, με προϊόντα της ντόπιας αγροτικής παραγωγής και της τοπικής λαϊκής τέχνης.

Κάτω από αυτήν την οπτική γωνία ο αγροτουρισμός αποτελεί μια πραγματικά σημαντική μορφή τουριστικής ανάπτυξης που στοχεύει:

- Στο συνδυασμό συνεργασίας των τριών τομέων της παραγωγής μιας χώρας (πρωτογενούς δευτερογενούς και τριτογενούς)
- Στη περιφερειακή ανάπτυξη, αφού η ύπαρξη του αποτελεί σημαντικό λόγο δημιουργίας αναπτυξιακών έργων υποδομής και αναδομής.
- Στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών και οικολογικών επιβαρύνσεων.

- Στην άνοδο του οικονομικού επιπέδου των περιοχών αυτών και στην συμπλήρωση του εισοδήματος των κατοίκων καθώς και στην βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας αγροτικού πληθυσμού.
- Στην διασφάλιση και στην δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, έχοντας συγχρόνως θετική επίδραση στην συγκράτηση των πληθυσμών στον τόπο κατοικία. Παράλληλα με την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας επιβιώνουν συχνά επαγγέλματα που τείνουν να εκλείψουν και τέτοια στην χώρα μας θεωρούνται αυτά που σχετίζονται με χειρονακτικές τέχνες, όπως η ξυλογλυπτική, η κεραμική και η υφαντική.
- Στην βελτίωση και διάθεση των τοπικών και γεωργικών προϊόντων καθώς και στην γνωριμία τους με το κοινό.
- Στην διατήρηση, την προβολή και την αξιοποίηση της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς.
- Γνωριμία με την φύση και ψυχολογική ικανοποίηση και ανάταση του τουρίστα από την επαφή του με αυτή.
- Στην ενεργοποίηση του τοπικού πληθυσμού με την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε περιοχές που μέχρι σήμερα παρέμεναν αναξιοποίητες, ενώ στην πραγματικότητα διαθέτουν δυναμική ανάπτυξης.

“Guest Inn” Ένας διαδικτυακός ιστότοπος προώθησης αγροτουριστικών περιοχών.

Το δίκτυο Guest Inn είναι ένα διαδικτυακός ιστότοπος που αποτελεί μια νέα τάση στις μέρες μας δίνοντας την δυνατότητα στους τουρίστες αγροτουριστικού ενδιαφέροντος να επιλέξουν να περάσουν τις διακοπές τους ανάμεσα σε 200 ξενώνες σε όλη την Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 2003 και στοχεύει στην ανάδειξη μικρών , ποιοτικών καταλυμάτων της Ελληνικής υπαίθρου και στην προβολή τους τόσο στην Ελληνική όσο και στην Ευρωπαϊκή αλλά και στην παγκόσμια αγορά. Ταυτόχρονα ένας από τους κύριους στόχους του διαδικτυακού αυτού ιστότοπου είμαι και να κάνει γνωστές τις περιοχές όπου βρίσκονται τα καταλύματα – μέλη του δικτύου και οι οποίες πολύ συχνά απουσιάζουν παντελώς από τον τουριστικό χάρτη της Ελλάδος. Σύμφωνα με τα στοιχεία που μας παρουσιάζει το δίκτυο Guest Inn το οποίο

συμπληρώνει ήδη δέκα χρόνια στην ελληνική αγορά, σε σχέση με το 2013 το ενδιαφέρον των ξένων τουριστών εκδηλώθηκε από πολύ νωρίς. Οι πρώτες ερωτήσεις και κρατήσεις από μεμονωμένους πελάτες ξεκίνησαν τον Οκτώβριο του 2013 και συνεχίστηκαν με αυξανόμενο ρυθμό και μέσα στους επόμενους μήνες. Πρώτος σε προτίμηση αγροτουριστικός προορισμός είναι η Κρήτη και στην συνέχεια ακολουθεί η Πελοπόννησος.

Παρατηρείται σημαντική αύξηση από την Γαλλική αγορά, στην οποία τα καταλύματα του δικτύου Guest Inn είναι ιδιαίτερα προβεβλημένα σε ταξιδιωτικούς οδηγούς αλλά και σε άρθρα περιοδικών και εφημερίδων. Μάλιστα σύμφωνα με μελέτες το 2014 φαίνεται ως η πρώτη χρονιά σταθεροποίησης και ανόδου. Οι επισκέπτες που αναζητούν κάτι διαφορετικό επανέρχονται κι αυτό ανεβάζει σταθερά τις κρατήσεις στα μικρά ποιοτικά καταλύματα αλλά και τον ποιοτικό της χώρας μας.

Κεφάλαιο 7. Λουτρά Πόζαρ και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού

1. Ιστορική Αναδρομή

Τα Λουτρά Πόζαρ βρίσκονται στην Επαρχία Αλμωπίας, απέχουν 13 χιλιόμετρα βορειοδυτικά της Αριδαίας και περίπου 31 χιλιόμετρα από την πόλη της Έδεσσας καθώς επίσης ανήκει στον νομό Πέλλας. Βρίσκονται σε υψόμετρο περίπου 390 μ. Απλώνονται στους πρόποδες τους όρους Καιμάκτσαλαν, λίγα χιλιόμετρα από τα Ελληνοσκοπιανά σύνορα. Η ονομασία της περιοχής Πόζαρ προέρχεται από την αρχαία

ελληνική λέξη ‘πο’ που σημαίνει νερό και την σλάβικη λέξη ‘ζαρ’ που σημαίνει κάρβουνο. Ονομάστηκε έτσι με βάση το χαρακτηριστικό στοιχείο της περιοχής τα θερμά λουτρά της. Η περιοχή βρίσκεται χτισμένη στις όχθες του θερμοπόταμου που διασχίζει την περιοχή. Τα ιαματικά θερμά νερά στα Λουτρά Πόζαρ έχουν σταθερή θερμοκρασία 37οc και αναβλύζουν χιλιάδες χρόνια από τα βουνά.

Η ιστορία της περιοχής χρονολογείται από την Μεσεονεολιθική εποχή, δηλαδή έντεκα χιλιάδες χρόνια πριν. Συγκεκριμένα έχουν βγει στο φως ευρήματα που μαρτυρούν αυτήν την χρονολογία, όπως για παράδειγμα λίθινα και οστέινα εργαλεία καθώς επίσης και δεκάδες κεραμικά από πήλινα αγγεία που καλύπτουν μέχρι και την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Μια άλλη ανακάλυψη όμως έφερε στο φως ευρήματα που πραγματικά κατέπληξε τους κατοίκους της περιοχής. Συγκεκριμένα τα πιο σημαντικά και πολύτιμα ευρήματα που έχουν βγει στο φως είναι τα Α’ και Β’ όπως ονομάστηκαν και επιπλέον ένα θεαματικό βάθρο βάθους 50 μέτρων, στον πυθμένα του οποίου βρέθηκε ανθρώπινος σκελετός του οποίου δεν μπόρεσαν να εξακριβώσουν την ηλικία του. Σπάνιο θεωρείται επίσης το εύρημα από το σπηλαιοκαταφύγιο Z που είναι η άνω γνάθος, με τον αριστερό κυνόδοντα από απολιθωμένο τμήμα κρανίου της Ursus St. ARCTOS (καφετιά αρκούδα) ηλικίας 10000 χρόνια περίπου και νεότερα. Επιπλέον όσο αφορά τα βραχογραφήματα παρατήρησαν επάνω χαραγμένες ανθρώπινες φιγούρες με τεράστια χέρια τα οποία φτάνουν μέχρι τις πατούσες των ποδιών. Στα κεφάλια τους φαίνονται διάφορα στολίδια ενώ σε μερικούς είναι τονισμένα τα γεννητικά του όργανα. Στο σπήλαιο της περιοχής στο βάθος, στο μεγάλο θάλαμο, υπάρχει μέσα σε σταλαγματικό υλική φυσική λεκάνη με νερό όπου είναι λατρεία αν κρίνει κανείς από τα όστρακα που ανακαλύφθηκαν εκεί. Πιθανόν το σπήλαιο να ήταν ναός νυμφών. Όλα αυτά τα ευρήματα εκτίθενται καθημερινά στο Παλαιοντολογικό – Φυσιογραφικό και Λαογραφικό Μουσείο Αλμωπίας το οποίο ιδρύθηκε το 1991 και βρίσκεται στο κέντρο των Λουτρών Πόζαρ.

Σύμφωνα με πηγές η καταγωγή των πρώτων κατοίκων της περιοχής προέρχονται από την Νότια Ελλάδα και συγκεκριμένα από την Λακωνία. Ο πρώτος οικισμός στην περιοχή βρισκόταν τρία χιλιόμετρα πιο πάνω από το χωριό Άνω Λουτράκι. Ιδρύθηκε στις αρχές του 1400 με 1800. Λόγω μιας πυρκαγιάς που κατέστρεψε το χωριό τους και τις καλλιέργειες τους οι κάτοικοι αναγκάστηκαν να κατέβουν πιο κάτω. Έτσι δημιούργησαν νοτιότερα έναν νέο οικισμό ο οποίος αποτελούνταν από 400

οικογένειες. Κατά την διάρκεια της Τουρκοκρατίας στο Άνω Λουτράκι χτίστηκε τουρκικό φυλάκιο με το όνομα ‘μπαράκα’ όπου εκεί στεγάζονταν η τουρκική φρουρά. Παρόλα αυτά οι σχέσεις που είχαν αναπτυχθεί μεταξύ των κατοίκων της περιοχής και των Τούρκων ήταν καλές.

Υπάρχουν επίσης και μερικοί θρύλοι που αποτελούν πολύτιμα στολίδια της περιοχής και είναι οι παρακάτω:

➤ **Ο Θρύλος του Αϊ Γιώργη**

Ο θρύλος αυτός λέει πως όταν οι Τούρκοι θέλησαν να υποτάξουν ο Λουτράκι, καθώς ανέβαιναν με τα άλογα τους εμφανίστηκε μπροστά τους ο Άγιος Γεώργιος καβάλα στο άλογό του και έτσι τους εμπόδισε να φτάσουν ως το χωριό.

➤ **Ο Θρύλος του Μέγα Αλεξάνδρου**

Λέγεται ότι από το δάσος της περιοχής Όρμας ή αλλιώς Μαύρο Δάσος το οποίο απέχει λίγα χιλιόμετρα από τα Λουτρά Πόζαρ, ο Μέγας Αλέξανδρος προμηθεύτηκε τα ξύλα για την κατασκευή των περίφημων ακοντίων του στρατού του, τις γνωστές και ως σάρισσες με τα έξι μέτρα μήκος. Ονομάζεται Μαύρο Δάσος λόγω του ότι είναι πολύ πυκνό εμποδίζοντας τις ακτίνες του ήλιου να φτάσουν στο έδαφος.

➤ **Ο Θρύλος των Γιγάντων**

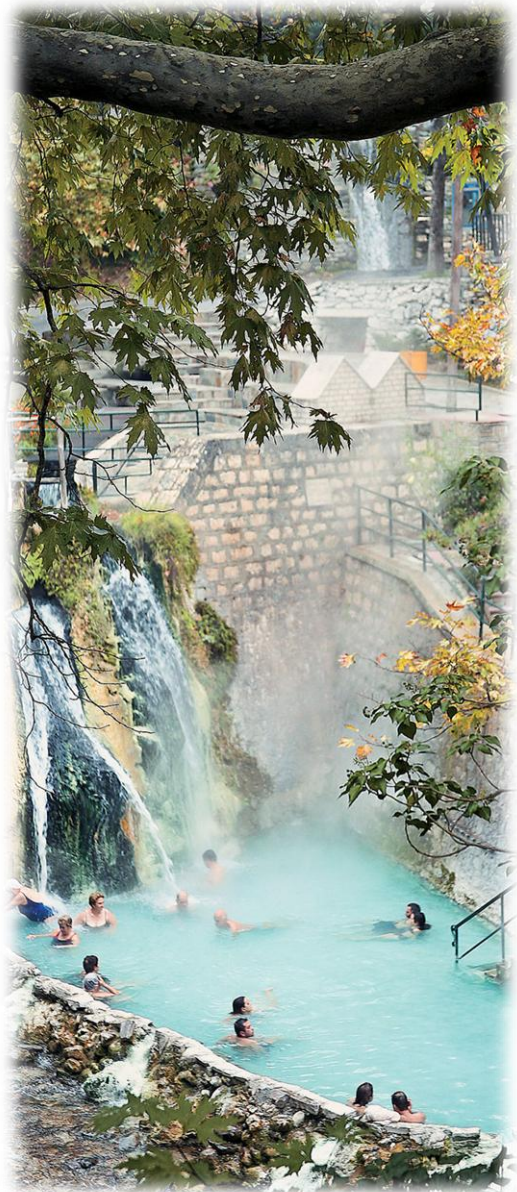
Τα Λουτρά Πόζαρ ανήκουν στην Αλμωπία. Το όνομα της οφείλεται στους αρχαίους κάτοικους της, τους Άλμωπες. Κατά την ελληνική μυθολογία οι Άλμωπες αποτελούσαν φυλή γιγάντων. Λέγεται πως πήραν το όνομα τους από τον αρχηγό τους Άλμωπα ο οποίος ήταν γιος του Ποσειδώνα και της Έλλης.

2. Λουτρά Πόζαρ – Ο κήπος της Εδέμ

Τα Λουτρά Πόζαρ φημίζονται για τις Ιαματικές Πηγές τους όπου θρύλοι και πολλά άλλα ιστορικά ευρήματα αναφέρονται στην χρήση τους τόσο από την εποχή του Μέγα Αλεξάνδρου όσο και επί Ρωμαϊκής καθώς και Βυζαντινής εποχής. Πιο συγκριμένα στο πέρασμα αιώνων μέσω θρησκευτικών , μυθολογικών και παραδοσιακών αναφορών βγαίνει το συμπέρασμα ότι οι άνθρωποι είχαν μια προτίμηση στην λουτροθεραπεία καθώς και στις θαυματουργές του ιδιότητες. Συνεπώς η χρησιμοποίηση του νερού δια μέσω των αιώνων ως μέσο υγιεινής αποτελεί σημαντικό ενδιαφέρον μιας και φαίνεται ότι η λουτροθεραπεία αποτελεί την πρώτη σημαντική μορφή θεραπείας που προσπάθησε να χρησιμοποιήσει ο άνθρωπος και η πίστη στην υδροθεραπεία είναι το πρώτο βήμα για την θεραπεία. Πιο συγκεκριμένα οι αρχαίοι Έλληνες ήταν από τους πρώτους που χρησιμοποιούσαν τα λουτρά για την υγιεινή του σώματός τους και επιπλέον ως δείγμα πολιτισμού. Μάλιστα τα Ασκληπιεία χτίζονταν κοντά στις πηγές με αποτέλεσμα να υπάρχει ένας αποτελεσματικός συνδυασμός λουτρών διαίτας και ψυχολογικών μέσων για τους ασθενείς. Πρώτος ήταν ο Ηρόδοτος ο οποίος παρατήρησε την ευεργεσία των ιαματικών νερών και πρότεινε την Λουτροθεραπεία

Μάλιστα ο Ιπποκράτης που χαρακτηρίστηκε ως θεμελιωτής της ιατρικής καθόρισε τις δράσεις των ψυχρών και θερμών λουτρών στο ανθρώπινο σώμα , καθώς επίσης και τις παθήσεις για τις οποίες ενδείκνυται η χρήση των ιαματικών νερών. Επίσης ήταν ο πρώτος που προσδιόρισε τους κανόνες για την διαδικασία που θα πρέπει να γίνονται τα μπάνια καθώς και κατέταξε τα νερά σε κατηγορίες με βάση το χρώμα, την οσμή και την γεύση. Πιο συγκεκριμένα κατά την Ρωμαϊκή εποχή οι Έλληνες γιατροί ασχολήθηκαν περισσότερο με την υδροθεραπεία και χρησιμοποίησαν την θεραπευτική τους ιδιότητα σε συνδυασμό με λουτρά και

γυμναστική. Με το πέρασμα των αιώνων και των χρόνων καθώς και με την εξέλιξη της υδροθεραπείας, κάθε αρμοδιότητα των ιαματικών πηγών το 1950 περνάει στον Ε.Ο.Τ

Έτσι λοιπόν οι ιαματικές πηγές των Λουτρών Πόζαρ προσφέρουν την δυνατότητα στον ίδιο άνθρωπο – επισκέπτη τον ρόλο του πρωταγωνιστή σε συνδυασμό με την δική του προσωπική υγεία, δηλαδή την δυνατότητα να πειραματίζεται σε υγιεινές συνήθειες, συμπεριφοράς και στάσεις ζωής. Τα Λουτρά Πόζαρ αποτελούσαν δια μέσου χρόνων ως τόπος συνάντησης, επικοινωνίας, ευεξίας, αναψυχής, ψυχαγωγίας και χαλάρωσης. Η λουτροθεραπεία πλέον δεν βοηθάει μόνο στην σωματική ανακούφιση και θεραπεία αλλά και ψυχική και πνευματική ευφορία.

Λουτρά και Λουτροθεραπεία

Οι ιαματικές πηγές των Λουτρών Πόζαρ αναβλύζουν σε υψόμετρο 360-390 μ. Πιο συγκεκριμένα δημιουργούνται από το νερό της βροχής που εισχωρείς το έδαφος και φτάνει σε μεγάλο βάθος με αποτέλεσμα να θερμαίνεται. Στην συνέχεια ανεβαίνει ψηλότερα και κατά την διάρκεια εμπλουτίζεται με μέταλλα και άλλα σημαντικά συστατικά. Μάλιστα στο κύριο σημείο ανάβλυσης (υδροθεραπευτήριο) το νερό έχει θερμοκρασία περίπου 37,2 βαθμούς ενώ στην πηγή της πλατείας 36,4 βαθμούς. Η ψυχρή πηγή που βρίσκεται εξίσου στην πλατεία έχει 15 βαθμούς.

Θεραπευτικές Ιδιότητες Ιαματικών πηγών Λουτρών Πόζαρ

Οι ιαματικές πηγές της περιοχής συνιστώνται για:

- Παθήσεις του κυκλοφοριακού και αναπνευστικού συστήματος
- Ισχιαλγίες
- Βρογχίτιδες
- Νευροπάθειες
- Ρευματοπάθειες
- Χρόνια ρευματική αρθροπάθεια και γενικά αρθροπάθειες
- Γυναικολογικές παθήσεις
- Δερματικές παθήσεις
- Εκζέματα

Η ποσιθεραπεία αναφέρεται σε παθήσεις :

- Του ήπατος
- Των νεφρών.
- Της χολής.
- Του πεπτικού.
- Του κυκλοφοριακού.
- Του ουροποιητικού συστήματος.

Και κάνει καλό σε:

- Χρόνιες κολίτιδες
- Γαστρίτιδες
- Χολοκυστίτιδες
- Έλκη
- Χολολιθιάσεις
- Νεφρολιθιάσεις

Συμβουλές για σωστή Υδροθεραπεία

- ✓ Η Λουτροθεραπεία πρέπει να γίνεται με άδειο στομάχι ή μετά την χώνευση αφού περάσουν πρώτα τρεις ώρες από το τελευταίο γεύμα ή από ένα πλούσιο πρωινό.
- ✓ Δεν πρέπει να παρατείνεται η υδροθεραπεία πέρα του καθορισμένου χρονικού διαστήματος γιατί μπορεί να αποτελέσει βάρος για τον ανθρώπινο οργανισμό.
- ✓ Κατά την διάρκεια της υδροθεραπείας θα πρέπει να αποφεύγονται οι διακυμάνσεις της θερμοκρασίας. Γιαυτό λοιπόν δεν πρέπει να εγκαταλείπει ο ασθενής τον χώρο πριν τον ανάλογο χρόνο της αντίδρασης του οργανισμού που είναι το λιγότερο 30 λεπτά.
- ✓ Οι γυναίκες κατά την διάρκεια της εμμήνου ρύσεως θα πρέπει να διακόπτουν την λουτροθεραπεία.
- ✓ Κατά την διάρκεια της υδροθεραπείας θα πρέπει να ακολουθείται μια ποικίλη και σωστή διατροφή έχοντας ως προτεραιότητα τις φρέσκες τροφές.
- ✓ Είναι καλό η λουτροθεραπεία να συνδυάζεται με φυσική άσκηση , όπως περίπατος στην εξοχή έτσι ώστε να πετυχαίνετε μια υγιεινή φυσική διαμονή στην λουτρόπολη.

Χρήση των Λουτρών και ενδεικτικές τιμές στα Λουτρά Πόζαρ

Οι τιμές των λούσεων στα δύο υδροθεραπευτήρια χωρίζονται σε δύο περιόδους που είναι οι παρακάτω:

Η χειμερινή περίοδος

Στην χειμερινή περίοδο στα υδροθεραπευτήρια, οι ατομικές πισίνες λειτουργούν όλο το 24ωρο ατομικά και το κόστος κυμαίνεται στα 15 ευρώ από ένα έως και τρία άτομα. Από τέσσερα άτομα και πάνω το κόστος κυμαίνεται στα 5 ευρώ. Οι πισίνες κλίνονται με ραντεβού. Οι ίδιες τιμές ισχύουν και για τις φυσικές πισίνες.

Η καλοκαιρινή περίοδος

Κατά την καλοκαιρινή περίοδο υπάρχουν στο πρώτο υδροθεραπευτήριο οι ατομικοί λουτήρες. Στον 1^ο όροφο το κόστος ανέρχεται στα 4,50 ευρώ και στο ισόγειο στα 3,50 ευρώ κατά άτομο. Στις ομαδικές πισίνες που γίνεται και διαχωρισμός μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι στα 4 ευρώ το άτομο.

Υπάρχει βέβαια και το νέο υδροθεραπευτήριο στο οποίο υπάρχουν τέσσερις πισίνες που λειτουργούν ατομικά όπως και την χειμερινή περίοδο, μία πισίνα γυναικών και μία πισίνα ανδρών. Το κόστος κυμαίνεται στα 5 ευρώ το άτομο. Τα Λουτρά Πόζαρ έχουν επίσης στον εξωτερικό χώρο και εξωτερική πισίνα μεγάλων διαστάσεων καθώς εκεί ο τουρίστας μπορεί να συνδυάσει τον καφέ του κάνοντας κολύμπι. Το κόστος κυμαίνεται στα 4 ευρώ. Ενώ το μπάνιο στον καταρράκτη κοστίζει 2 ευρώ το άτομο.

3. Αξιοθέατα

Σπηλαιοπάρκο Αλμωπίας

Είναι το πρώτο και μοναδικό σπηλαιολογικό πάρκο που υπάρχει στην Ελλάδα το οποίο βρίσκεται στους πρόποδες του όρους Βόρας και απέχει λίγα μόνο χιλιόμετρα από το Λουτράκι Αριδαίας. Πιο συγκεκριμένα είναι εντός των

Σπηλαιοπάρκο, Λουτρά Πόζαρ

ορίων των εγκαταστάσεων των Ιαματικών Λουτρών. Το σπηλαιοπάрко αποτελείται από 15 σπήλαια τα οποία έχουν ερευνηθεί από το 1990 μέχρι και σήμερα. Το Βάραθρο είναι ένα από τα πιο τουριστικά επισκέψιμο σπήλαιο. Η Αρκουδοσπηλιά έχει παλαιοντολογικό ενδιαφέρον , το σπήλαιο των Ανταρτών έχει αρχαιολογικό χαρακτήρα ενώ όλα τα υπόλοιπα παρουσιάζουν λιγότερο ενδιαφέρον. Αποτελεί μια ιδιαίτερη περιοχή με έντονο γεωλογικό ενδιαφέρον παλαιοντολογικό και αρχαιολογικό. Τα ευρήματα από τις ανασκαφές βρίσκονται στις παλαιοντολογικές εκθέσεις του Φυσιογραφικού και Λαογραφικού μουσείου της Αλμωπίας στα Λουτρά καθώς και στο δημοτικό μουσείο φυσικής ιστορίας στην Αριδαία.

Ράμνο Μπορ

Το φαράγγι Ράμνο Μπορ διαρρέεται από το ρέμα του Αγίου Νικολάου ή αλλιώς θερμοπόταμο Τοπλίτσα. Η ονομασία Ράμνο Μπορ σημαίνει ίσιο Πεύκο. Εκεί οι τουρίστες που είναι λάτρεις της φύσης μπορούν να απολαύσουν την περιήγηση τους κάνοντας πεζοπορία και ορειβασία καθώς τους δίνετε η δυνατότητα να αφεθούν στην μαγεία της φύσης. Η είσοδος στο φαράγγι γίνεται από ένα πλακόστρωτο μονοπάτι που ξεκινά από τα Λουτρά. Το συνολικό του μήκος είναι 34 χλμ., ακολουθώντας μία διαδρομή μοναδικού φυσικού κάλλους μέσα από πεύκα, πλατάνια, απόκρημνα βράχια και μικρούς καταρράκτες.

Χιονοδρομικό Κέντρο Καιμάκτσαλαν

Στην περιοχή των Λουτρών Πόζαρ υπάρχει το όρος Βόρας ή αλλιώς Καιμακτσαλάν το οποίο αποτελεί το τρίτο στην σειρά υψηλότερο βουνό της Ελλάδας. Εκεί λειτουργεί και το χιονοδρομικό κέντρο

Καιμακτσαλάν το οποίο περιλαμβάνει σύγχρονες εγκαταστάσεις και εξαιρετική θέα. Τουρίστες οι οποίοι είναι λάτρεις των χειμερινών σπορ έχουν την δυνατότητα να κάνουν σκι εκεί και να διασκεδάσουν. Το χιονοδρομικό κέντρο του Καιμακτσαλάν είναι ένα από τα μεγαλύτερα που υπάρχουν στην Ελλάδα με υψόμετρο 2.480μ. Οι

πίστες που έχει το χιονοδρομικό φημίζονται για το μεγάλο πλάτος τους και τις ήπιες κλίσεις τους. Εκεί ο τουρίστας εκτός από σκι μπορεί και να επισκευτεί το εκκλησάκι του προφήτη Ηλία. Επιπλέον το χιονοδρομικό έχει chalet στο οποίο ο επισκέπτης μπορεί να πει τον καφέ του και να γευματίσει.

Μογλενίσας

Το ποτάμι Μογλενίσας ή όπως ονομάζεται αλλιώς Αλμωπαίος διασχίζει την καταπράσινη πεδιάδα της Αλμωπίας. Βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα από τα Λουτρά Πόζαρ και είναι κατάλληλο για αθλητικές δραστηριότητες. Ο τουρίστας εκεί μπορεί να κάνει rafting και καγιάκ χάρις τα ορμητικά νερά του. Επίσης υπάρχουν διαδρομές τόσο για αρχάριους όσο και για προχωρημένους.

Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου

Στο Λουτράκι σε ένα μοναδικό φυσικό περιβάλλον βρίσκεται ο Ιερός ναός του αγίου Γεωργίου. Εκεί υπήρχε παλιά ο οικισμός του Άνω Λουτρακίου. Κάθε χρόνο στην γιορτή του αγίου Γεωργίου διοργανώνονται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

4. Δραστηριότητες στα Λουτρά Πόζαρ

Ο τουρίστας όταν επισκευτεί την περιοχή των Λουτρών Πόζαρ θα καταλάβει από την πρώτη στιγμή πως μπορεί να περάσει τις διακοπές του εκεί ευχάριστα όχι μόνο με ξεκούραση και χαλάρωση αλλά και πραγματοποιώντας πολλές δραστηριότητες οι οποίες είναι δυνατές με βάση το κλίμα και το περιβάλλον τις περιοχής. Συγκεκριμένα η περιοχή γύρω από τα Λουτρά Πόζαρ και γενικά στην Αριδαία, προσφέρει πολλές δυνατότητες να ασχοληθούν με διάφορες δραστηριότητες οι τουρίστες όπως βόλτες και περιπατητικές διαδρομές στα καταπληκτικά τοπία του Λουτρακίου καθώς και πεζοπορίες στην πλούσια άγρια και παρθένα βλάστηση και του καταρράκτες.

Πεζοπορία, Λουτρά Πόζαρ

Επιπλέον ο τουρίστας έχει την δυνατότητα να αθληθεί κάνοντας σκι στο χιονοδρομικό κέντρο του Καϊμακτσαλάν το οποίο βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα πιο πέρα από τα Λουτρά Πόζαρ.

Τα μοναδικά φαράγγια της περιοχής προσφέρουν την ευκαιρία στους τουρίστες να συνδυάσουν την ορειβασία και την αναρρίχηση με τις εκδρομές και τους περιπάτους στους καταπληκτικούς καταρράκτες, τα πλακόστρωτα μονοπάτια, τα πεζούλια αλλά και τα στενά δρομάκια.

Μονοπάτια

Τα Λουτρά Πόζαρ προσφέρουν την δυνατότητα στον τουρίστα να εξερευνήσουν την φύση μέσα από έναν αριθμό διαδρομών. Συγκεκριμένα όλες οι διαδρομές με την ιδιαίτερη σήμανση έχουν διακριτικά M2 (μονοπάτι στο δεύτερο ψηλότερο βουνό της Μακεδονίας) και επιπλέον τον αριθμό του μονοπατιού π.χ. M2/1 για το 1^ο μονοπάτι. Παρακάτω αναφέρονται οι διαθέσιμες διαδρομές που μπορεί ένας τουρίστας να εξερευνήσει.

1. Η ορειβατική διαδρομή με διακριτικό M2/1 μήκους 4,5 χμ. κατά μήκος του Θερμοπόταμου, οδηγεί στον καταρράκτη σε υψόμετρο 400μ. Ο βαθμός δυσκολίας είναι μικρός.
2. Η ορειβατική διαδρομή με διακριτικό M2/3 μήκους 9 χμ. στην αριστερή πλευρά του φαραγγιού συναντάει τη M2/1 ένα χιλιόμετρο πριν τον καταρράκτη. Ο βαθμός δυσκολίας είναι μεγαλύτερος.
3. Η διαδρομή μήκους 4,5 χμ. με διακριτικά M2/12 ξεκινάει από τα Λουτρά και καταλήγει στο Άνω Λουτράκι με μικρό βαθμό δυσκολίας.
4. Η συνέχεια της διαδρομής M2/1 είναι η διαδρομή με διακριτικά M2/5 μήκους 4,5 χμ. που οδηγεί στο μεγάλο καταρράκτη σε υψόμετρο 960μ. Ο βαθμός δυσκολίας είναι μεγάλος και αυτό εξαιτίας της μεγάλης κλίσης εδάφους.

Ορειβατικές Διαδρομές

Οι ορειβατικές διαδρομές που έχουν ιδιαίτερο δείκτη δυσκολίας ή αυτοί που είναι κατάλληλοι για αρχάριους και έχουν ως αφετηρία τα Λουτρά Πόζαρ είναι οι παρακάτω:

- ❖ Λουτρά προς Καταρράκτες. Η διαδρομή διαρκεί μία ώρα.

- ❖ Λουτρά προς Καταρράκτης και προς Ράμνο Μπορ. Η διαδρομή διαρκεί τέσσερις ώρες.
- ❖ Λουτρά προς καταρράκτης και προς Ράμνο Μπορ καθώς και προς Δοκάρι και χιονοδρομικό. Η διαδρομή διαρκεί οκτώ ώρες.
- ❖ Λουτρά προς το Άνω Λουτράκι. Η διαδρομή διαρκεί μία ώρα.
- ❖ Λουτρά προς το Άνω Λουτράκι και προς Σόκολ. Η διαδρομή διαρκεί τεσσεράμισι ώρες.
- ❖ Λουτρά προς Δεξαμενή και προς Ράμνο Μπορ και τέλος προς Λουτρά. Η διαδρομή διαρκεί οκτώ ώρες.

Ορειβατικές Διαδρομές από Λουτράκι που έχουν ως αφετηρία περιοχή Γαλανά Νερά προς:

- ❖ Γαλανά νερά προς Νίτσε και προς Πέτερνικ. Η διαδρομή διαρκεί 6:30 ώρες.
- ❖ Γαλανά νερά προς Κράβιτσα. Η διαδρομή διαρκεί 7 ώρες.
- ❖ Γαλανά νερά προς Καλή πεδιάδα (Ντόμπρο πόλε). Η διαδρομή διαρκεί 6:30 ώρες.
- ❖ Γαλανά νερά προς Καλή πεδιάδα (Ντόμπρο πόλε) και προς Σόκολ και τελικά προς Λουτρά Πόζαρ. Η διαδρομή διαρκεί 11 ώρες.
- ❖ Γαλανά νερά προς Καλή πεδιάδα (Ντόμπρο πόλε), Σόκολ και τέλος Χιονοδρομικό. Η διαδρομή διαρκεί 13 ώρες.

Αναρρίχηση

Τα Λουτρά Πόζαρ έχουν επιπλέον και αναρριχητικό πεδίο με 5 ολοκληρωμένες διαδρομές τις οποίες ο τουρίστας έχει την δυνατότητα να δοκιμάσει. Οι βαθμοί δυσκολίας αυτών των διαδρομών είναι :

- Η Γαλανομάτα με δείκτη δυσκολίας 3.
- Η Καραμελίτσα με δείκτη δυσκολίας 3.
- Το Βάλς με δείκτη δυσκολίας 5.
- Το διθέσιο με δείκτη δυσκολίας 7.
- Η Κόψη με δείκτη δυσκολίας 9.

Διαδρομές 4x4

Οι διαδρομές για τους θαυμαστές των ειδικών διαδρομών με αυτοκινούμενα είναι οι παρακάτω:

- ❖ Όρμα προς Μαύρο Δάσος και τέλος Χιονοδρομικό
- ❖ Προμάχοι προς Δάσος Προμάχων και τέλος Κράβιτσα
- ❖ Βορβινό προς Κορυφή Πίναβο
- ❖ Λουτράκι προς Καλή πεδιάδα

5. Στροφή στην παράδοση.

Όπως προαναφέρθηκε και παραπάνω ένας τουρίστας ο οποίος αποφασίζει να πραγματοποιήσει ένα ταξίδι εναλλακτικού χαρακτήρα, έχει την ανάγκη έμμεσα εκτός από ξεκούραση και χαλάρωση απολαμβάνοντας σε μέγιστο βαθμό τις υπηρεσίες που μπορούν να του προσφερθούν στον τόπο που αποφασίζει να επισκευτεί, αλλά να αποκτήσει και να συλλέξει κάποιες ουσιώδες γνώσεις. Η παράδοση είναι ένα στοιχείο του κάθε τόπου που αποτελεί μοναδική κληρονομιά και είναι χρέος κάθε ντόπιου να την γνωρίζει αλλά και ο τουρίστας από μεριά του να την σεβαστεί. Στα Λουτρά Πόζαρ γίνεται μεγάλη προσπάθεια από τους ντόπιους κάτοικους να διατηρηθούν τα ήθη και τα έθιμά τους από γενιά σε γενιά προωθώντας την παράδοση τους όχι μόνο στον τόπο τους αλλά και πηγαίνοντας σε διάφορες εκδηλώσεις και εκθέσεις με τα παραδοσιακά χορευτικά τους δίνοντας μια γεύση στον κόσμο πως διασκεδάζουν στα μέρη τους. Ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να ζήσει από κοντά μια μοναδική εμπειρία και να συμμετέχει ακόμα και ο ίδιος στις εκδηλώσεις αυτές οι οποίες προωθούν και διατηρούν την Λουτρακιώτικη παράδοση. Παρακάτω αναφέρονται μερικές από αυτές:

❖ **Τα Ποζαρίτικα**

Τα Ποζαρίτικα είναι πολιτιστική εκδήλωση που διοργανώνεται στο Λουτράκι από τον Πολιτιστικό σύλλογο του χωριού. Διαρκούν 4 μέρες και διοργανώνεται συνήθως τον Αύγουστο. Κατά την διάρκεια αυτών των

[50]

*Αναπαράσταση Παραδοσιακού
Γάμου, Ποζαρίτικα*

εκδηλώσεων συμμετέχουν πολλά παραδοσιακά χορευτικά και γνωστοί τραγουδιστές οι οποίοι διασκεδάζουν τον κόσμο. Πιο συγκεκριμένα, στα 16^ο Ποζαρίτικα, εκτός από τα συγκροτήματα και τα χορευτικά, οι κάτοικοι του χωριού αποφάσισαν να πρωτοτυπήσουν κάνοντας αναπαράσταση του παραδοσιακού λουτρακιότικου γάμου διατηρώντας έτσι τα έθιμα και προβάλλοντας την εκτίμησή τους προς την παράδοση. Ο τουρίστας έχει την ευκαιρία να απολαύσει τα παραδοσιακά χορευτικά, να διασκεδάσει, να γευτεί παραδοσιακές λιχουδιές καθώς και να μάθει πτυχές της παλιάς παράδοσης.

❖ Ποζαροκούλουμα

Χορευτικό, Λουτρά Πόζα

Διοργανώνονται από τον Πολιτιστικό σύλλογο Λουτρακίου κάθε χρόνο την Καθαρά Δευτέρα. Κατά την διάρκεια της εκδήλωσης στρώνονται τραπέζια στο κέντρο του χωριού και προσφέρονται νόστιμα εδέσματα, με άφθονο τοπικό κρασί και τσίπουρο. Επίσης υπάρχει και ζωντανή παραδοσιακή μουσική καθώς και

χορευτικά.

❖ Φεστιβάλ Πόζα

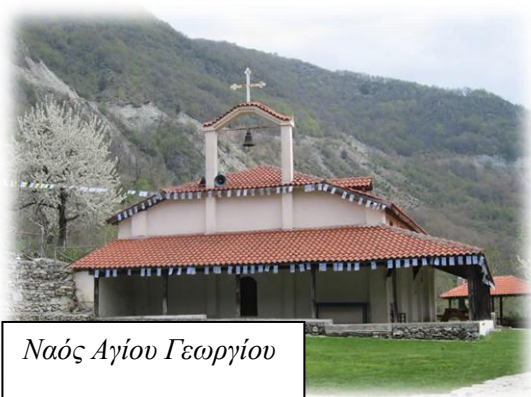
Διοργανώνεται κάθε χρονιά τον Ιούλιο και διαρκούν για δύο μέρες. Αποτελεί μια alternative πλευρά των εκδηλώσεων που γίνονται στα Λουτρά Πόζα, καθώς αναφέρεται κυρίως στους νέους. Στο φεστιβάλ αυτό κάθε χρονιά καλούν γνωστούς τραγουδιστές με ροκ μελωδίες. Οι επισκέπτες εκεί μπορούν να πιούν, να δοκιμάσουν εδέσματα και να απολαύσουν την μουσική. Το φεστιβάλ διοργανώνεται λίγο πιο πάνω από τους καταρράκτες με φόντο την φύση περνώντας και το οικολογικό μήνυμα για την ευαισθησία των ντόπιων ως προς το περιβάλλον.

Φεστιβάλ στα Πόζα

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΕΩΝ
ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ

❖ Το παραδοσιακό πανηγύρι του Άγιου Γεωργίου

Ναός Αγίου Γεωργίου

Παραδοσιακό πανηγύρι που γίνεται προς τιμήν του Αγίου Γεωργίου την ημέρα της ονομαστικής του εορτής. Ο Ναός του Αγίου Γεωργίου βρίσκεται μέσα σε ένα μοναδικό φυσικό περιβάλλον στο Λουτράκι και εκεί υπήρχε παλιά ο οικισμός του Άνω Λουτρακίου. Κάθε χρόνο λοιπόν, στην ονομαστική του εορτή διοργανώνουν στον εξωτερικό χώρο του ναού πανηγύρι , με παραδοσιακή μουσική και διάφορα εδέσματα.

Έτσι λοιπόν στις πολιτιστικές αυτές εκδηλώσεις οι κάτοικοι του χωριού καθώς και οι επισκέπτες, τους δίνεται η δυνατότητα να αναβιώσουν ήθη και έθιμα του τόπου, να μάθουν οι νεότερες γενιές τις ρίζες τους και να δείξουν τον σεβασμό τους προς την παράδοση.

6. Τοπική αγορά.

Τα Λουτρά Πόζαρ υποστηρίζουν τα τοπικά τους προϊόντα και τα προωθούν προς τους τουρίστες που επισκέπτονται την περιοχή , υποστηρίζοντας έτσι οικονομικά πολλές βιοτεχνίες καθώς επίσης και

Τοπική Αγορά, Λουτρά Πόζαρ

απλούς αγρότες οι οποίοι εργάζονται στα χωράφια τους για να βγάλουν τα προς το ζην. Μια πρωτοποριακή ιδέα των ντόπιων κατοίκων της περιοχής οδήγησε τους πολίτες να σχηματίσουν τοπική αγορά στην είσοδο των Λουτρών Πόζαρ. Η Τοπική αγορά βρίσκεται στην πλατεία της περιοχής όπου στην μέση διακοσμείται από ένα σιντριβάνι ενώ γύρω από αυτό στεγάζονται τα μικρά κίосκια γεμάτα από τοπικά προϊόντα. Κάθε ένα από αυτά προωθεί το δικό του τοπικό προϊόν και συνήθως τα περίπτερα τα λειτουργούν αγρότες της περιοχής. Στην τοπική αυτή αγορά ο Τουρίστας

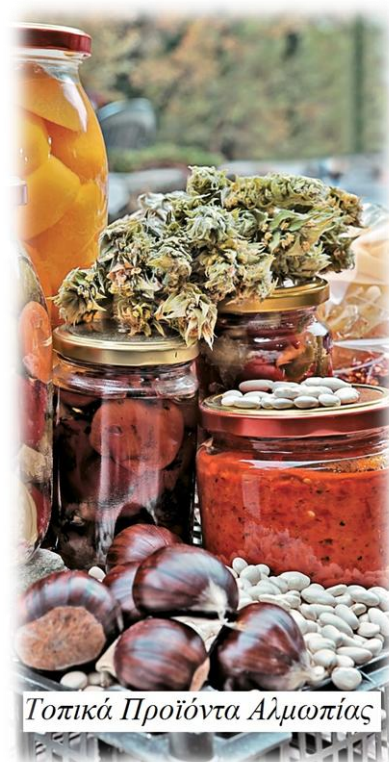
έχει την δυνατότητα να έρθει σε επαφή με τους ντόπιους της περιοχής, να δοκιμάσει γεύσεις και να αγοράσει τοπικές νοστιμιές. Μερικά από τα τοπικά προϊόντα που μπορεί να βρει εκεί πέρα είναι τα παρακάτω:

- Φρέσκα χειροποίητα ζυμαρικά
- Τοπικό τσίπουρο
- Παππούδα (τοπικό φασόλι)
- Φρούτα εποχής
- Κομπόστες
- Χειροποίητος τραχανάς
- Γλυκά του κουταλιού
- Τουρσιά
- Είδη τοπικού κρασιού
- Παραδοσιακά κεντήματα
- Μέλι διαφόρων ειδών βασιλικός πολτός, γύρη, πρόπολη.
- Είδη λαϊκής τέχνης
- Βότανα
- Αφειγήματα

Τοπικά Προϊόντα Αλμωπίας

Η Αλμωπία , στο βόρειο τμήμα της Ελλάδος είναι ένα πολύχρωμο μωσαϊκό, το οποίο συνθέτουν τα αγροτεμάχια του κάμπου και των ορεινών περιοχών. Η αγροτικές εκτάσεις στην περιοχή καταλαμβάνουν αρκετές χιλιάδες στρέμματα. Το κλίμα της Αλμωπίας το οποίο διαμορφώνεται από το ορεινό τόξο αλλά και τις υψομετρικές διαφορές, δίνει τη βάση για την καλλιέργεια και παραγωγή μιας τεράστιας γκάμας αγροτικών προϊόντων σύμφωνα με τις αρχές ολοκληρωμένης και βιολογικής διαχείρισης. Παρακάτω αναφέρονται μερικές από τις καλλιέργειες που φημίζονται στην περιοχή.

- Φασόλι Παππούδα

Τοπικά Προϊόντα Αλμωπίας

- Φακή
- Κεράσι
- Ροδάκινο
- Κάστανο
- Μήλα
- Σύκο
- Ξηροί καρποί
- Σπαράγγι
- Πράσο
- Μπαχοβίτικη Πιπεριά
- Κόκκινο πιπέρι και Μπούκοβο
- Κοκκάρι
- Πατάτα

7. Οι δρόμοι του κρασιού στα Λουτρά Πόζαρ

Τα Λουτρά Πόζαρ χαρακτηρίζονται για τον οινοτουριστικό χαρακτήρα τους καθώς στο Λουτράκι Ν. Πέλλας στεγάζεται το οινοποιείο με όνομα **Gp oenos** το οποίο προσφέρει την δυνατότητα στους πελάτες του να δοκιμάσουν τα τοπικά κρασιά τους και να ξεναγηθούν στους χώρους παραγωγής, εμφιάλωσης και παλαίωσης. Το σύγχρονο οινοποιείο

Οινοποιείο, Gp oenos

αποτελείται από κτίριο τριών ορόφων του οποίου η κατασκευή του ξεκίνησε το 2005 και ολοκληρώθηκε το 2010. Στο ισόγειο του κτιρίου βρίσκεται ο χώρος παραγωγής. Έχει διαμορφωθεί ώστε να υποδέχεται τα σταφύλια κατευθείαν από τον τρύγο και να εξασφαλίσει την ομαλή κυκλοφορία του μούστου και του κρασιού. Το κτίριο στεγάζει όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό ώστε να εξασφαλίζεται η καλύτερη ποιότητα παραγωγής κρασιού. Στον πρώτο όροφο βρίσκεται ο χώρος γευσιγνωσίας στον οποίο ο πελάτης – τουρίστας έχει την δυνατότητα να δοκιμάσει τα τοπικά κρασιά που παράγει το οινοποιείο. Μάλιστα στον χώρο γευσιγνωσίας ο πελάτης ενημερώνεται με ειδικές καρτέλες για τα κρασιά που παράγει το οινοποιείο καθώς επίσης του προτείνουν

➤ **Ερυθρά κρασιά**

συνοδευτικά πιάτα που η γεύση τους θα ταίριαζε σε συνδυασμό με την γεύση του κρασιού. Παρακάτω αναφέρονται οι τύποι κρασιού που παράγει το οινοποιείο καθώς και τα χαρακτηριστικά τους.

Merlot

Βαθύ πορφυρό χρώμα . Σύνθετο αρωματικό μπουκέτο με γήινο χαρακτήρα και νότες μαρμελάδας φράουλας αλλά και διακριτικά βοτανικές. Ο οίνος ωριμάζει ένα χρόνο σε δρύινα βαρέλια και ένα χρόνο στην φιάλη. Σερβίρεται με ζυμαρικά και κόκκινες σάλτσες, ψητό αρνί καθώς και κατσίκι.

Syrah

Χρώμα βαθύ πορφυρό με ιώδες ανταύγειες. Κυρίαρχες νότες μαύρου πιπεριού και φρούτων του δάσους συνθέτουν τον πολύμορφο χαρακτήρα του. Έχει άρωμα βανίλιας και κόκκων καφέ. Ο οίνος ωριμάζει ένα χρόνο σε δρύινα βαρέλια και ένα χρόνο στη φιάλη. Συνοδεύεται με πικάντικα χοιρινά φιλέτα, ριζότο με λευκές σάλτσες καθώς και κόκκινα κρέατα.

Cabernet Sauvignon

Συμπυκνωμένο βαθύ κόκκινο χρώμα με νότες αποξηραμένου δαμάσκηνου και ώριμης πράσινης πιπεριάς. Το αρωματικό του προφίλ χαρακτηρίζεται από νύξεις ώριμων κόκκινων φρούτων, καφέ καθώς και κακάο. Ο οίνος ωριμάζει ένα χρόνο σε δρύινα βαρέλια και ένα χρόνο σε φιάλη. Σερβίρεται με κόκκινα κρέατα, κυνήγι καθώς και αγριογούρουνο.

➤ **Λευκά Κρασιά**

Sauvignon Blanc

Λαμπερό κιτρινοπράσινο χρώμα. Το αρωματικό του προφίλ χαρακτηρίζεται από νότες λευκών ανθέων, γκρέιπφρουτ και τροπικές νύξεις μάνγκο. Έχει λεμονάτη γεύση. Σερβίρεται με πράσινες σαλάτες, φρούτα και οστρακοειδή.

Chardonnay

Λαμπερό χρυσοκίτρινο χρώμα. Το άρωμά του χαρακτηρίζεται από νότες ροδάκινου, γκρέιπφρουτ και φρυγανισμένου ψωμιού. Έχει φρουτώδη γεύση από νύξεις βερίκοκου. Ο οίνος ωριμάζει 6 μήνες σε δρύινα βαρέλια. Σερβίρεται με τυριά παλαίωσης, ψητά ψάρια και λευκά κρέατα.

8. Όρμα : Όταν η γευσιγνωσία συνάντησε την ποιότητα.

Στα Β.Δ. της Αλμωπίας εκεί όπου υψώνεται το βουνό Βόρας βρίσκεται το χωριό Όρμα. Το χωριό είναι περιτριγυρισμένο από πολλά πλατάνια και βρίσκεται χτισμένο στην ρίζα του βουνού. Η βλάστηση είναι πλούσια και οι πηγές πολλές. Συγκεκριμένα το χωριό είναι χτισμένο στα 310 μέτρα υψόμετρο, απέχει λίγα μόλις χιλιόμετρα από τα Λουτρά Πόζαρ και είναι ένα ιδανικό μέρος για κατοικία συγκεκριμένα για τους φυσιολάτρες.

Η ονομασία του χωριού Όρμα ή Όρμη αναφέρεται από πολλούς αρχαίους συγγραφείς. Η ετοιμολογία του βασίζεται πιθανότατα από το ορμάω – ορμή και αυτό με βάση τα ορμητικά νερά του ποταμού Μπέλιτσα. Μια δεύτερη εκδοχή αναφέρει ότι την ονομασία του την πήρε από το Όρμος. Η διαμόρφωση του χωριού μας δίνει

την εντύπωση ενός Όρμου. Μάλιστα το χωριό επί τουρκοκρατίας ονομαζόταν Tresino και διοικητικά άνηκε στο τσιφλίκι του Μπέη του Μεγαπλάτανου. Μετά την απελευθέρωση της από τους Τούρκους συνέχισε να διατηρεί το ίδιο όνομα. Ο όρος tre-sin στην τοπική διάλεκτο, σημαίνει τρεις γιοί. Αυτό προκύπτει από έναν θρύλο που αναφέρει τρεις γιούς που ήρθαν στο κέντρο του χωριού όπου υπήρχε μια πηγή, και κατά συμβουλή του πατέρα τους έστησαν ένα πάσαλο στο κέντρο ενός ανοίγματος ανάμεσα στα πλατάνια και περιόρισαν την περιοχή γύρω (αρχαίο έθιμο λατρείας). Την άλλη μέρα ο πάσσαλος γέμισε μυρμήγκια κι έγινε κατάμαυρος. Αυτό ήταν σημάδι ότι ο χώρος ήταν κατάλληλος για συνοικισμό. Μια δεύτερη εκδοχή αναφέρει ότι το όνομα Tresino σημαίνει τρία χωριά. Πράγματι περιφερειακά υπάρχουν υπολείμματα τριών μικρών οικισμών και κατά συνέπεια αυτά ενώθηκαν. Επιπλέον μια τρίτη εκδοχή αναφέρει πως το Tresino ερμηνεύεται ως χώρος όπου έχουμε πολλούς κεραυνούς λόγω των μεγάλων πλατανιών.

Σήμερα η Όρμα συνδέεται με το χιονοδρομικό κέντρο στην κοντινότερη απόσταση των 24 χιλιομέτρων καθώς επίσης και με τα Λουτρά Πόζαρ. Έχει περίπου στους 700 κατοίκους όπου οι περισσότεροι ασχολούνται κυρίως με αγροτικές δραστηριότητες καθώς επίσης τα τελευταία χρόνια ασχολούνται δυναμικά με τον τουρισμό καθώς πλέον χτίζονται όλο και πιο πολλοί χώροι υποδοχής, ξενώνες, ταβέρνες και κάθε άλλη εκμετάλλευση που θα εξυπηρετήσει τον τουρίστα και θα τον ευχαριστήσει. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να δίνεται η δυνατότητα στους νέους του χωριού να παραμείνουν στον τόπο τους και να απασχοληθούν με τον τουρισμό.

Εκδηλώσεις ήθη και έθιμα.

Η Όρμα είναι ένα παραδοσιακό χωριό το οποίο χαρακτηρίζεται από πολλά ήθη, έθιμα και παραδόσεις τα οποία έχουν την ρίζα τους από τα αρχαία χρόνια. Παρόλα αυτά οι κάτοικοι του χωριού φροντίζουν να μένουν πιστοί στις παραδόσεις τους μην προσπαθώντας να ξεχάσουν τις ρίζες και τα έθιμα τους αναβιώνοντας κάθε χρόνο τις παλιές τους συνήθειες. Κατά την διάρκεια του έτους, οι σημαντικότερες εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα στην Όρμα είναι οι παρακάτω:

➤ Σίρνιτσα

Κυριακή της Αποκριάς που είναι και παραμονή καθαράς Δευτέρας διοργανώνουν φωτιές στην πλατεία του χωριού. Εκεί οι κάτοικοι με πρωταγωνιστές τα παιδιά, μαζεύουν ξύλα από το δάσος και τα μεταφέρουν στην πλατεία του χωριού. Στην συνέχεια τα στοιβάζουν με περίτεχο τρόπο δημιουργώντας έτσι μια μεγάλη στοίβα και το ανάβουν. Παρομοιάζετε με την καύση του καρνάβαλου.

➤ **Ακρίτεια**

Κάθε χρόνο προς το τέλος του Ιουλίου διοργανώνονται χορευτικές εκδηλώσεις στην πλατεία του χωριού. Ένα πολιτιστικό γεγονός μέγιστης σημασίας για την περιοχή της Αλμωπίας. Οι εκδηλώσεις αυτές διαρκούν συνήθως τρεις μέρες και κάνουν την Όρμα πολιτιστικό κέντρο λόγο της συγκέντρωσης χορευτικών και πολιτιστικών συλλόγων από ολόκληρο τον κόσμο. Επιπλέον συμμετέχουν και ελληνικά συγκροτήματα αλλά και τοπικοί σύλλογοι οι οποίοι είναι χορευτικοί και πολιτιστικοί.

➤ **Γιορτή Κάστανου**

Συνήθως αρχές Οκτώβρη, οι κάτοικοι του χωριού διοργανώνουν την γιορτή κάστανου. Συγκεκριμένα στρώνουν τραπέζια στην πλατεία του χωριού και προσφέρουν κάστανα και τσίπουρο στον κόσμο. Εκτός όμως από τα κάστανα σερβίρονται και άλλες παραδοσιακές λιχουδιές σε συνδυασμό με την παραδοσιακή μουσική. Έτσι ο κόσμος ξεφαντώνει, δοκιμάζει τοπικές γεύσεις και μαθαίνει να χορεύει τους παραδοσιακούς χορούς της Όρμας. Συνήθως στην γιορτή κάστανου τυχαίνει κάθε χρονιά να μαζεύεται όλο και περισσότερος κόσμος και όχι μόνο από τις γύρω περιοχές αλλά και από πιο μακρινές, μαθαίνοντας έτσι τις παραδόσεις του τόπου.

➤ **Κόλεντα Μπάμπο - Σόυρβα**

Στις 23 Δεκεμβρίου οι κάτοικοι της Όρμας ανάβουν φωτιές στους πρόποδες του βουνού. Στην πλατεία του χωριού στήνουν γλέντι καθώς προσφέρουν στον κόσμο κάστανα, τσίπουρο, κρασί και πολλές ακόμη λιχουδιές σε συνδυασμό με παραδοσιακή μουσική.

Στο μονοπάτι των γεύσεων

Η Όρμα φημίζεται σαν περιοχή για την καλής ποιότητας φαγητού και εδέσματος που προσφέρει στους επισκέπτες και στους τουρίστες. Πολλοί κάτοικοι των γύρω περιοχών μαζεύονται στην Όρμα και διασκεδάζουν στις ταβέρνες του χωριού απολαμβάνοντας τα γευστικά εδέσματά τους. Αυτό όμως που κάνει πραγματική εντύπωση είναι πως δεν προσελκύουν κόσμο μόνο από τις γύρω περιοχές αλλά τις επισκέπτονται και τουρίστες που έρχονται είτε από κοντινές περιοχές, όπως την Θεσσαλονίκη είτε από πολύ μακρινές όπως η Αθήνα. Οι περισσότεροι παραμένουν ικανοποιημένοι με την ποιότητα και την γεύση του φαγητού έχοντας σαν αποτέλεσμα να κερδίζουν σε μόνιμο επίπεδο τους πελάτες και να επισκέπτονται την περιοχή τακτικά. Παρακάτω αναφέρεται μια από τις πιο γνωστές ταβέρνες της Όρμας.

Διώνυσος

Βρίσκεται στην πλατεία του χωριού. Έχει χτιστεί ακριβώς στο κέντρο της πλατείας κάτω από τα πλατάνια και δίπλα στα γάργαρα νερά. Στο κέντρο του εσωτερικού χώρου υπάρχει ένα μεγάλο τζάκι το οποίο ανάβουν τον χειμώνα δίνοντας έτσι μια υπέροχη ατμόσφαιρα στον πελάτη την ώρα που απολαμβάνει τα πιάτα του. Η ταβέρνα χτίστηκε και ξεκίνησε να λειτουργεί από το 1994 και τα πιάτα που προσφέρει στον πελάτη εκτός από τα κλασικά της αρέσκειας του, προσφέρει και παραδοσιακά τοπικά εδέσματα. Μερικά από αυτά είναι τα παρακάτω:

- Τσομπλέκι
- Αγριογούρουνο με κάστανα
- Χοιρινό με κυδώνια και δαμάσκηνα
- Μπαμπαλάσκες

9. Λουτρά Πόζαρ και Marketing

Τα Λουτρά Πόζαρ είναι μια αγροτουριστική περιοχή η οποία φημίζεται για τα ιαματικά της νερά. Όσο περνούν τα χρόνια όλο και πιο πολλοί επισκέπτες αποφασίζουν να περάσουν τις χειμερινές κυρίως διακοπές τους στον μαγευτικό αυτόν τόπο. Εκεί μπορούν να απασχοληθούν με διάφορες δραστηριότητες όπως bird watching, ορειβασία, canoe kayak , λουτροθεραπεία κ.α. Παρόλα αυτά στις μέρες μας με την πλέον ανάπτυξη και αναβάθμιση όλο και περισσότερων αγροτουριστικών

περιοχών δημιουργήθηκε η ανάγκη για marketing και στα Λουτρά Πόζαρ. Σκοπός του μάρκετινγκ είναι να προσελκύουν όλο και πιο πολλούς τουρίστες στον τόπο αυτό. Έτσι βλέπουμε πως και εδώ πέρα εφαρμόζονται πολλά χαρακτηριστικά του μάρκετινγκ όπως:

Το τουριστικό προϊόν

Όπως αναφέραμε παραπάνω το τουριστικό προϊόν που παράγουν ή υπηρεσίες που προσφέρουν δεν παραμένουν σταθερά. Πολλοί επιχειρηματίες στέφονται νέες ιδέες για να εξελίσσουν τις υπηρεσίες που δίνουν στον πελάτη για την καλύτερη ικανοποίηση του. Για παράδειγμα στα Λουτρά Πόζαρ αρχικά οι τουρίστες μπορούσαν να κάνουν την λουτροθεραπεία τους στους ιαματικούς καταρράκτες. Με το πέρασμα όμως του καιρού

δημιουργήθηκαν και ιδιωτικές πισίνες με ιαματικό νερό για την καλύτερη ικανοποίηση του πελάτη. Οι ιδιωτικές αυτές πισίνες χαρακτηρίζονται από μοντέρνα και γραφική αρχιτεκτονική ανάλογα με την προτίμηση του πελάτη. Στις εγκαταστάσεις αυτές υπάρχουν Jacuzzi και spa αλλά σε διαφορετικούς χώρους από τις ιδιωτικές πισίνες. Όλα αυτά συνδυάζονται και με υπηρεσίες όπως παροχή χαλαρωτικού μασάζ από εξειδικευμένα άτομα. Μάλιστα η ποικιλία είναι μεγάλη όπως θεραπευτικό μασάζ, μασάζ του αυχένα, λεμφικό μασάζ, μασάζ άκρων κ.α. Έτσι αυτό προσφέρει στον πελάτη την δυνατότητα να επιλέξει ανάμεσα σε μια μεγάλη ποικιλία υπηρεσιών ανάλογα με την προτίμηση του.

Τιμή

Σήμερα στα Λουτρά Πόζαρ υπάρχουν παραπάνω από 31 τουριστικά καταλύματα. Ο αριθμός των ξενοδοχείων καθώς και οι άλλες ανταγωνιστικές αγροτουριστικές περιοχές έχει σαν αποτέλεσμα την δημιουργία όλο και πιο οικονομικών τιμών λόγω ανταγωνισμού. Επίσης τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί μια νέα μόδα σε sites του διαδικτύου που μπορεί ο οποιοσδήποτε να αγοράσει ένα οικονομικό πακέτο κάποιου αριθμού διανυκτερεύσεων σε μορφή κουπονιού. Στο κουπόνι αυτό περιλαμβάνονται και όλες οι παροχές του ξενοδοχείου για δύο άτομα. Πολλά

τουριστικά καταλύματα στα Λουτρά Πόζαρ έχουν συνεργαστεί με τέτοια sites και πουλούν οικονομικά πακέτα σε μορφή κουπονιού. Επίσης υπάρχουν και κάποιες μέρες όπου οι ιδιοκτήτες των καταλυμάτων κάνουν προσφορές στις τιμές τους. Η τιμή άλλωστε παίζει σημαντικό ρόλο στην προσέλκυση ενός πελάτη.

Περιοχή

Με τις κατάλληλες υποδομές πλέον η είσοδος στα Λουτρά Πόζαρ είναι πάρα πολύ εύκολη. Επίσης ένας καινούργιος ασφάλτινος δρόμος περνά μέσα από το περίφημο Μαύρο Δάσος συνδέοντας το χιονοδρομικό κέντρο με τα Λουτρά Πόζαρ που βρίσκονται στις ανατολικές παρυφές του βουνού, κοντά στην Αριδαία. Αυτό διευκολύνει τον τουρίστα

να επισκεφτεί και τις γύρω ομορφιές του τόπου. Σημαντικό ρόλο επίσης παίζουν και τα τοπικά προϊόντα που προσελκύουν όλο και πιο πολλούς τουρίστες να επισκεφτούν τα λουτρά πόζαρ. Συγκεκριμένα στην είσοδο των Λουτρών Πόζαρ, στην πλατεία, υπάρχει τοπική υπαίθρια αγορά απαρτιζόμενη από ντόπιους οικοτέχνες και αγρότες που προμηθεύουν τα παραδοσιακά προϊόντα της Αλμωπίας. Προϊόντα όπως γλυκά του κουταλιού, μέλι, βότανα, χειροποίητα μακαρόνια και κάστανα.

Προβολή

Τα Λουτρά Πόζαρ πλέον διαφημίζονται παντού. Χρησιμοποιούν διάφορα μέσα διαφήμισης και συγκεκριμένα είναι τα παρακάτω

- **Philoxenia**

Παίρνουν μέρος σε εκδηλώσεις όπου παρουσιάζουν τις ομορφιές του τόπου και πουλούν τα τοπικά τους προϊόντα και εκεί. Για παράδειγμα Στην έκθεση Θεσσαλονίκης Philoxenia πλέον παίρνουν μέρος και τα Λουτρά Πόζαρ κάνοντας έτσι όλο και πιο γνωστή την περιοχή. Επιπλέον κάνουν κληρώσεις με διάφορα δώρα όπως διαμονή σε κάποιο αρχοντικό με spa και Jacuzzi. Επίσης χαρίζουν χάρτες σε

περίπτωση που κάποιος μελλοντικός τουρίστας αποφασίσει να επισκεφτεί την περιοχή και δίνουν προτάσεις στο τι αξίζει ένας τουρίστας να δει στον τόπο αυτό. Επίσης παίρνουν μέρος και παραδοσιακά χορευτικά του τόπου δείχνοντας έτσι τις παραδόσεις τους ντυμένα σε παραδοσιακές στολές. Η ευγενική και φιλόξενη συμπεριφορά μπορεί να δελεάσει τον τουρίστα και έτσι να κερδίσουν έναν μόνιμο πελάτη στον τόπο τους. Γιαυτό και η έκθεση Philoxenia είναι πολύ σημαντική για την προώθηση του τόπου διότι τουρίστες και επιχειρηματίες έρχονται σε επαφή και έχουν άμεση επικοινωνία.

- **Τηλεοπτικές Εκπομπές**

Πολλά τουριστικά ντοκιμαντέρ και τουριστικές εκπομπές παρουσιάζουν την ομορφιά των Λουτρών Πόζαρ. Προτείνουν τα αξιοθέατα που πρέπει να δει κάποιος εκεί, και τις δραστηριότητες τις οποίες μπορεί να έχει ένας τουρίστας στον τόπο αυτό π.χ. Τηλεοπτική εκπομπή ‘Γυρίσματα’. Σε κάποιες τηλεοπτικές μάλιστα εκπομπές οι κάτοικοι πρέπει να δώσουν ένα συνολικό ποσό για την προώθηση του τόπου και των παραδόσεων του. Έτσι και τα Λουτρά έχουν διαφημιστεί και από τα ΜΜΕ.

- **Διαδίκτυο**

Υπάρχουν πολλά διαδικτυακά sites τα οποία με συνδυασμό βίντεο, φωτογραφιών και κειμένων περιγράφουν τα Λουτρά Πόζαρ. Επίσης προτείνουν στους διαδικτυακούς τους φίλους ξενοδοχεία που μπορούν να περάσουν τις βραδιές τους εκεί καθώς και τις τιμές που έχουν. Περιγράφουν τις δραστηριότητες του τόπου, τις ημερομηνίες των γιορτών που γίνονται κάθε φορά και που θα άξιζε ένας τουρίστας να απολαύσει το γεύμα του και να πιεί τον καφέ του. Επίσης υπάρχουν και sites συζητήσεων στα οποία ντόπιοι και τουρίστες κρατούν επικοινωνία, εκφράζουν τις εμπειρίες τους από το ταξίδι αυτό και προτείνουν τρόπους που θα μπορούσε να αναβαθμιστεί ο τόπος. Άλλα διαδικτυακά sites που βοηθούν στην προώθηση του τόπου είναι το Facebook και το Twitter.

Αυτά είναι τα πιο βασικά μέσα διαφήμισης των Λουτρών Πόζαρ. Σήμερα τα Λουτρά είναι πλέον μια τουριστικά αναπτυγμένη περιοχή με σπάνια ομορφιά. Οι ντόπιοι κατάφεραν να εκμεταλλευτούν τους φυσικούς πόρους του τόπου και να χτίσουν υποδομές που να κάνουν την ζωή του τουρίστα καλύτερη. Με τις μεθόδους του Μάρκετινγκ τα Λουτρά Πόζαρ κατάφεραν να ανταγωνίζονται και άλλες παρόμοιες

περιοχές κερδίζοντας την εμπιστοσύνη του πελάτη. Άλλωστε στα λουτρά πόζαρ κυριαρχούν και οι τέσσερεις εποχές καθώς κάποιος μπορεί να κάνει τις διακοπές του εκεί όχι μόνο τον χειμώνα αλλά και το καλοκαίρι.

10. Δυνατά και αδύνατα σημεία της περιοχής.

Δυνατά σημεία της περιοχής

Υπάρχουν κάποια δυνατά σημεία της περιοχής που ευνοούν την καλύτερη εξυπηρέτηση και ικανοποίηση του πελάτη. Αυτά είναι

A) Ένα δυνατό σημείο όπως προαναφέραμε είναι ο δρόμος που πλέον οδηγεί στα Λουτρά Πόζαρ. Ο δρόμος παράλληλα οδηγεί και στο χιονοδρομικό και έτσι ο τουρίστας μπορεί να συνδυάσει τις χαρές του χιονιού με τις χαρές της λουτροθεραπείας.

B) Τα Λουτρά Πόζαρ βρίσκονται κοντά και σε άλλες περιοχές, όπως την Αριδαία στην οποία ο τουρίστας μπορεί να αγοράσει τα απαραίτητα που μπορεί να θέλει μιας και Σούπερ Μάρκετ η περιοχή δεν έχει και επίσης βρίσκεται και κοντά στο Χιονοδρομικό Κέντρο Καιμακτσαλάν στο οποίο ο τουρίστας μπορεί να ασχοληθεί με τις αθλητικές του δραστηριότητες.

Γ) Για τους λάτρεις των αθλητικών δραστηριοτήτων τα Λουτρά Πόζαρ είναι ο κατάλληλος τουριστικός προορισμός καθώς εκεί μπορούν να ασχοληθούν με πολλές δραστηριότητες όπως ορειβασία, αναρρίχηση, κατάβαση κ.α. Συγκεκριμένα για τους λάτρεις της ιππασίας υπάρχουν ιππικοί όμιλοι στην Όρμα και στην Αριδαία δίνοντας έτσι την ευκαιρία στους τουρίστες να δοκιμάσουν και κάτι διαφορετικό. Επίσης υπάρχουν ειδικές διαδρομές χαραγμένες στο βουνό (μονοπάτια) τα οποία μπορούν να βαδίσουν οι περπατητές και να θαυμάσουν τα υπέροχα τοπία που τους προσφέρει απλόχερα η φύση.

Αδύνατα σημεία

A) Οι υποδομές στα Λουτρά Πόζαρ δεν είναι εκσυγχρονισμένες. Πλέον έχουν μείνει στάσιμες εδώ και χρόνια μην μπορώντας να εξυπηρετήσουν όσο γίνεται καλύτερα τους πελάτες. Για παράδειγμα δεν υπάρχουν υποδομές για την εξυπηρέτηση ατόμων

με ειδικές ανάγκες και την διευκόλυνση τους να ευχαριστηθούν το λουτρό τους στα θερμά νερά της περιοχής. Επίσης στον χώρο των Λουτρών υπάρχουν δύο ξενοδοχεία η κατάσταση των οποίων δεν είναι και η καλύτερη. Αντίθετα υπάρχουν αξιόλογα Μπάκαλοουζ.

Β) Οι περισσότεροι ντόπιοι επιχειρηματίες καθώς επίσης και το προσωπικό τους δεν είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι για την καλύτερη εξυπηρέτηση των τουριστών. Ουσιαστικά βλέπουν τον πελάτη ως μέσων για περισσότερα χρήματα στο πορτοφόλι τους και αυτό είναι μεγάλο λάθος κυρίως όταν το καταλάβει ο τουρίστας. Αποτέλεσμα? Αυτή η τουριστική περιοχή να χάσει πιθανούς μελλοντικούς πελάτες

Συμπεράσματα-Προτάσεις

Ο τουρισμός αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς της κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας. Πιο συγκεκριμένα, ο τουρισμός είναι από οικονομικής άποψης αποτελεσματικός, διότι συμβάλει στην αύξηση των κερδών από το συνάλλαγμα, ενισχύει την απασχόληση και παράλληλα προωθεί την ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών και ειδικά αυτών που δεν έχουν άλλο παραγωγικό εισόδημα, όπως νησιά και αρκετές μειονεκτικές ορεινές περιοχές.

Από τη μεταπολεμική περίοδο και έπειτα παρατηρείται μια έντονη ανάπτυξη του τουριστικού φαινομένου παγκοσμίως. Η ανάπτυξη αυτή πολύ γρήγορα πήρε τη μορφή του μαζικού τουρισμού που αρχικά επικεντρώθηκε στις παραθαλάσσιες περιοχές. Τα τελευταία χρόνια, ο τουρισμός άρχισε να αναπτύσσεται και σε ορεινές περιοχές, δημιουργώντας κάποιες μορφές εναλλακτικού τουρισμού.

Ο αγροτουρισμός αποτέλεσε μια εναλλακτική λύση στα οικονομικά προβλήματα που αντιμετώπιζαν ανέκαθεν οι ορεινές περιοχές. Κατάφεραν μέσω αυτής της μορφής να προωθήσουν τα στοιχεία για τα οποία φημίζονταν οι τόποι αυτοί συμβάλλοντας σημαντικό ρόλο στην τουριστική τους ανάπτυξη δημιουργώντας έτσι κενές θέσεις εργασίας στον ντόπιο πληθυσμό. Συγκεκριμένα στα Λουτρά Πόζαρ μπορούμε να συμπεράνουμε πως γίνεται μεγάλη προσπάθεια από τους ντόπιους να προωθηθεί η

περιοχή ως κυρίως χειμερινός τουριστικός προορισμός προωθώντας τις ευεργετικές ικανότητες που έχουν στον ανθρώπινο οργανισμό τα ιαματικά νερά.

Για την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου σχεδίου βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης στα Λουτρά Πόζαρ χρειάζεται να συγκροτηθεί ένας ενιαίος φορέας διαχείρισης στον οποίο θα συμμετέχουν η τοπική αυτοδιοίκηση, οι κάτοικοι – ντόπιοι της περιοχής, οι τοπικοί επιχειρηματίες και μη κερδοσκοπικές οργανώσεις. Ο φορέας αυτός διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία του σχεδίου, θα εισηγείται στην περιοχή για τυχόν μετατροπές και επικαιροποιήσεις του και θα ελέγχει ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος. Σκοπός είναι η δημιουργία ενός ελκυστικού και ανταγωνιστικού τουριστικού προϊόντος που θα ικανοποιεί τον τουρίστα σε μέγιστο βαθμό.

Επιπρόσθετα, αναγκαία κρίνεται και η συνεργασία μεταξύ των επιχειρηματιών της περιοχής των Λουτρών Πόζαρ και η ανταλλαγή χρήσιμων πληροφοριών. Πρέπει να τονισθεί, ότι οι επιχειρηματίες του τουριστικού τομέα οφείλουν να κατανοήσουν ότι η περιβαλλοντική ποιότητα είναι σημαντική, έτσι ώστε τα παραγόμενα τοπικά προϊόντα να είναι υψηλού επιπέδου και παράλληλα ανταγωνιστικά. Γιαυτό ακριβώς τον λόγο, χρειάζεται να υπάρχει συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση, μέσα από διάφορα προγράμματα με σκοπό την απόκτηση απαραίτητων γνώσεων για την προώθηση του τουριστικού προορισμού και προϊόντος.

Τέλος η τουριστική προβολή και διαφήμιση αποτελεί αναπόσπαστο παράγοντα όχι μόνη της περιοχής ως τουριστικός προορισμός αλλά και την προώθηση των πολιτιστικών στοιχείων και εθίμων της περιοχής. Οι νέοι της περιοχής πρέπει να ακολουθούν τα ήθη και τα έθιμα δείχνοντας τον σεβασμό τους σε αυτά. Μια λύση στην διατήρηση των εθίμων είναι το προσωπικό των ξενοδοχείων Λουτρών Πόζαρ να είναι ντυμένο με τις παραδοσιακές Λουτρακιώτικες στολές προωθώντας την παραδοσιακή ενδυμασία του τόπου, και στον μπουφέ να προσφέρουν τοπικά προϊόντα και παραδοσιακές γεύσεις της περιοχής. Η αγάπη και ο σεβασμός που θα δείξουν με τέτοιο τρόπο οι ντόπιοι στις παραδόσεις τους θα κερδίσουν την εμπιστοσύνη του πελάτη για μια ακόμα επιπλέον επίσκεψη στην περιοχή, καθώς και θα σεβαστούν και θαυμάσουν τα ήθη και τα έθιμά τους ζώντας μια μοναδική εμπειρία.

Βιβλιογραφία

- Ελληνική Βιβλιογραφία

Μανώλης Κων. *Εναλλακτικές μορφές τουρισμού*. Εκδόσεις Ελλην.

Βαρβαρέσος, Σ (1998). *Τουρισμός έννοιες, μεγέθη, δομές: Η ελληνική πραγματικότητα*. Εκδόσεις Προπομπός. Αθήνα.

Γαλανή – Μουτάφη Β., (2002). *Έρευνες για τον Τουρισμό στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Μια ανθρωπολογική προσέγγιση*. Εκδόσεις Προπομπός Αθήνα.

Περιοδικό ‘Ξεναγός Θεσσαλονίκης’ Τεύχος 18

Περιοδικό ‘Ταξίδια Extra Edition’ Α ειδική έκδοση, Καλοκαίρι 2014

Περιοδικό ‘Philoxenia – Τουρισμός’ Ειδική ετήσια έκδοση 2014

- Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

http://www.coastlearn.org/gr/tourism-gr/why_socioimpacts.html

<http://www.travelchat.gr/forum/index.php?topic=359.0>

<http://www.investingreece.gov.gr/default.asp?pid=36§orID=47&la=2>

<http://www.romfea.gr/romfea-russian-2/24069-2014-04-29-11-33-48>

<http://www.agrocapital.gr/Category/Afieromata/Article/8361/gastronomikos-toyrismos--fernei-toyristes-me-ayximeno-balantio>

<http://traveldailynews.gr/columns/article/2756>

http://www.2bparks.org/download/file/10_960_05.-1.4-epaper-educational-tourism-in-greece-gr-pp9.pdf

http://www.star.gr/Pages/Oikonomia.aspx?art=194819&artTitle=ekpaideftikos_tourismos_ti_einai_poious_afora_kai_pou_aposkopei_

<http://www.aegeanislands.gr/el/myths-history/marine-tourism/sea-aigaio.html>

<http://altertourism.gr/morfes-tourismou/thalassios-tourismos>

<http://www.europeanbusiness.gr/page.asp?pid=268>

<http://altertourism.gr/morfes-tourismou/politistikos-tourismos>

<http://traveldailynews.gr/news/article/26836>

<http://traveldailynews.gr/news/article/14172>

<http://www.mountain-sports.gr/athlitikos-toyrismos>

http://www.express.gr/news/finance/234540oz_20091118234540.php3

<http://traveldailynews.gr/columns/article/2611>

<http://www.acropol.gr/el/content/9-conference-tourism>

<http://www.fgrid.com/component/k2/135-synedriakos-ekthesiakos-epagkelmatikos-tourismos-kinitron>

<http://www.grhotels.gr/GR/BussinessInfo/News/Lists/List/ItemView.aspx?ID=348>

<http://www.ahepahosp.gr/iatrikostourismos.asp>

<http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=446119>

http://www.flowmagazine.gr/article/view/o_oikotourismos_sthn_ellada/category/environment

http://www.visitkythera.gr/gr/culture/articles/ecotourism_greece_050511.html

<http://www.apopseis.gr>

<http://traveldailynews.gr/columns/article/1244#sthash.1PcO4b9A.dpuf>

<http://www.guestinn.gr/gr/about.php>

<http://www.loutrapozar.info/sights>

<http://viewsofgreece.gr/travel/?p=536>

<http://www.loutrapozar.net/>

<http://www.visit.com.gr/index.php?lang=gr&com=content&c=4&id=83>

<http://www.visit.com.gr/index.php?lang=gr&com=content&c=6&id=80>

<http://www.loutrapozar.info>

<http://www.loutrapozar.eu/loutra.html>

http://www.dimosalmopias.gov.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=98&Itemid=221

http://www.orma.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=3